

## Előfizetési díj:

Egész évre . . . 10 K — f  
Fél évre . . . . . 5 K — f.  
Negyed évre . . . 2 K 50 f.  
Egyes szám ára 20 fillér

# ZALAMEGYE

## ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap. 6-699

Hirdetések:  
= Megállapodás szerint. =

Nyilttér soronként 1 K.

Kéziratokat  
nem küldünk vissza

Mai számunk, mint a Zalavármegyei Gazdasági Egyesület hivatalos közlönye, a G. E. összes tagjainak megküldetett.

### Hová?

Hová visz bennünket s mit hoz nekünk magyaroknak az ujesztendő? Erre a kérdésre nem tudnak megfelelni az ország vezérférfiai sem, akik egyre keresik a nemzet boldogulásának s a politikai zürzavarból való kibontakozásnak utjait. De nem találják s nincs egy parányi kilátás sem arra, hogy rövid idő alatt visszatérjen az alkotmányos rend s megkezdődhessék ebben a szerencsétlen, agyongyötört, kiszípolyozott, idegen érdekeknek feláldozott országban a produktív munka.

Röpködnek a békegalambok Budapest és Bécs között, de nem tudják megtalálni az olajágot, mert a vizözönnel borított közélet tágas mezején nem emelkedett ki még a szárazföld, amelyen a béke fája kihajthasson.

Szomoru kilátásokkal kezdjük az ujesztendőt. Sívár, vigasz nélküli állapotba jutott az ország s bár minden vezérünk békéről beszélt az évforduló napján, szávaikból kiértett, hogy maguk sem remélnék sokat.

A nemzet megalázásával, jogok feladásával békét kötni nem lehet. És ha az a merevség, amellyel a nemzet kivánságait Bécsben visszautasították, nem enged, akkor tovább tart a harc, amelyet négy-száz esztendeje folytat a magyar nemzeti önállóságáért, alkotmányáért, állami létéért.

Tovább tart a harc mindaddig, amíg ki nem merül az ország, amíg az abszolutizmus rongyokká nem tépi a törvénykönyvet s amíg a törvénynek és jognak ereje lesz, amíg az eskü szent marad és magyar ember él ebben a hazában.

A küzdelemnek sok áldozata lesz. Ezzel legyen tisztában mindenki. És annál több lesz az áldozat, minél inkább ragaszkodik

jogaihoz az ország. Hiszen mérhetetlen nyomorúsággal és szenvedéssel fenyegetett bennünket a királyi szó s a kormány is azt igyekszik bebizonyítani, hogy a harc folytatásával önmagának árt legjobban a nemzet.

Igaz, hogy közgazdasági életünk fejlődése megakadt, igaz, hogy milliókra menő kár zudul ránk a szerencsétlen politikai viszonyok miatt. Meg lehet még az is, bár nem valószínű, hogy a küzdelem elcsitulása, jogainkról való lemondás esetén szabadabban engednének bennünket a gazdasági téren mozogni, de vannak a nemzetnek olyan jogai és aspirációi, amelyeket minden áldozat árán meg kell védelmezni s amelyekről semmiféle közgazdasági előnyért nem szabad lemondani. Az erkölcsi javak nem eladók. A nemzeti függetlenség, önrendelkezési jogunk, nyelvünk nem csereáruk, amelyek felett alkudozni lehet.

Csodálatos, hogy akad magyar ember, aki szembeállítja a nemzeti jogokat és követelményeket a közgazdasági reformokkal és szinte sürgeti, hogy mondjunk le nyelvünkről, alkotmányos módon kifejezésre jutott nemzeti akaratumk érvényesüléséről azért, hogy gazdasági téren haladásunk elé akadályokat ne gördítsenek. Hiszen most arról van szó, hogy van-e egyáltalában önrendelkezési jogunk s a nemzet mennyiben érvényesülhet az uralkodói állásponttal szemben. A gazdasági téren való önrendelkezési jogunk is ezen a ponton dől el. Ha be tudjuk bizonyítani, hogy az alkotmány alapján a nemzeti akarat érvényesülni tud, akkor nem kell nekünk ajándékba kínált gazdasági vívmány; a reformokat megcsináljuk a magunk elhatározásából.

És azok az állapotok, amelyek miatt közgazdasági téren reformokat követelnek, vajon honnét keletkeztek? Nem épen azért maradtunk-e hátra, nem azért nyomorgunk-e, mert önrendelkezési jogunkat, önállóságunkat elkobozták; az önkényuralmat felségjogokba bujtatták, a kizsákmányolást

ránk oktrojált vámközösségi és kereskedelmi szerződésekkel leplezték.

Miért nyomorult a magyar paraszt? Miért nem tudott kifejlődni az ipar? Miért züllött el a középbirtokos osztály? Miért szaporodik a proletárok száma s miért vándorolnak ki százvezrek Amerikába munkát és kenyeret keresni? Miért?

Mert gyarmat volt ez az ország évszázadokon keresztül s az osztrák tőke, mint a pióca, rátapadt a nemzet testére és szívta ki a vérünket, vitte a magyar föld jövedelmét, a magyar kéz munkájának keserves szerzeményét kamat alakjában az osztrák tőkés zsebébe. A magyar ipar védelmére nem állíthattunk vámsorompót; a szaporodó földműves nép nem tudta gyermekéit az ipari pályán elhelyezni, mert gyáraink nem voltak, kisiparunkat pedig tönkretette az osztrák gyáripár. Elapródott a parasztbirtok és nem tudott az ország munkát adni a kenyér nélkül való népnek. Tönkre ment a birtokos osztály, mert minden átmenet nélkül kellett áttérnie az intenzív gazdálkodásra s beruházásait nem tudta kigazdálkodni a földből, amelynek terményeit Ausztria vette olcsó pénzen, mert osztrák érdekek alapján szabták meg a kiviteli vámokat.

Ha pedig megmaradt az ősi gazdálkodási mód mellett, nem produkált annyit, amennyi a fokozódó közterhek és igények mellett fenntartására elég lett volna.

És mikor megmozdult egyszer kétszer az ország közvéleménye s követelte a reformokat, akkor elhallgattatta a bécsi parancs és a kormányok csak azon a kis területen alkothattak valamit, amelyet szabadon hagytak az osztrák érdekek. Nemzetközi szerződéseket kötöttek, a Monarkia külügyeit elintézték osztrák érdekek szerint. A magyar kormány alig tudta érvényesíteni a nemzet egy-egy kivánságát s az országgyűlés tehetetlenül cikkelyezte be a ránk nézve legkárosabb szerződéseket. Ott van példának az olasz borvámklauzula, amely majdnem tönkre juttatta szőlőterme-

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-féle radio-aktív =

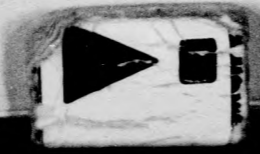
## Igmándi

keserűviz, az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza. =

Használata valódi áldás gyomorbetegségeknél és székszorulásban szenvedőknek.

Csodálatos gyógyerejét az igmándi víz radium-tartalmának köszöni, amely tudományos alapon egyedül ezen forrásban lett felfedezve, miért is bevásárlásnál össze nem tévesztendő a közönséges keserűvizekkel. Főszéküldés a forrástulajdonos: Schmidthauer Lajos gyógyszerésznél Komáromban. Kapható Zalaegerszegen Kaszter Sándor gyógyszerésznél, Gyarmati Vilmos, Kosztelitz Miksa urak fűszerüzletében. Kis üveg 30 f. nagy üveg 50 f. — Az egyedüli természetes keserűviz, amely kis üvegekben is kapható.

Mai számunk 14 oldal.



ced.

lésünket s amelynek törléséért harcokat kellett vívni az ország egész gazdaközönségének s a kormánynak.

Minden bajunk forrása az a százados elnyomás, amely önrendelkezési jogától fosztotta meg a nemzetet. Ebből az alárendelt helyzetből kell kibontakoznunk, hogy megnőhessenek a sasiak szárnyai, amelyeket eddig kitépdestek, megnyirbáltak.

A mai küzdelem és ellenállás célja ez a nagy eszme: az önállóság megszerzése. Ezért kell kitartanunk, ezért kell állhatatosan megmaradnunk a megkezdett uton.

Minden magyar ember, kicsiny és nagy, gyenge és hatalmas együtt maradjon s együtt érezzen addig, amíg a válság a nemzet jogainak biztosításával véget nem ér. És ha felszabadultunk, akkor kettőzött erővel kezdjük meg a gazdasági és társadalmi átalakulás nagy munkáját.

Az összetartás elvezet bennünket a boldogulás utjaira s Magyarország fel fog virágozni a szabadság és a polgári munka által.

## Jegyzetek.

A vezéreknek boldog új esztendőt kívántak a pártok s a válaszok, amelyeknek mindig politikai jelentőséget tulajdonított az ország, most annál fontosabbak, mert az országgyűlés szünetel s a politikusok nem nyilatkozhatnak az ország házában. Felhasználják tehát az újvi üdvözléseket, hogy a nemzethez szóljanak.

Az összes pártvezérek beszéltek, csak gróf Tisza István nem nyilatkozott, mert a lapok szerint beteg fekszik Geszten.

Szólt Fejérváry is, aki azzal a kijelentéssel lepte meg az országot, hogy megjósolta: mekkora hazafinak fogja őt nyilvánítani a történelem azért, mert vállalkozott arra, hogy a király parancsára s a nemzet akarata ellen vigye az ország ügyeit. Beszédéből szinte kiérezte az ember azt, hogy: mennék, csak eresztenének. A kormányelnök, úgy látszik, teljesen tisztában van helyzetével. Tudja, hogy a pártalakítás hiu reményről le kell mondania és meg kell elégednie a királyi kegyel, mert a nemzet teljesen elfordult tőle.

Az összes pártvezérek és politikusok a békét hangoztatták, de olyan formában, hogy a harc folytatására is készek. Pozitív okokkal egyik sem tudta a béke létesítésébe vetett reményt támogatni, de mindegyik remél. Ebből pedig körülbelül az következik, hogy kevesebb a jogos reménység, mint valaha.

Méltóságteljesen, higgadtan, politikai bölcseséggel beszélt minden politikus. Kossuth Ferenc hangoztatta, hogy ha a király a nemzeti követeléseket figyelembe nem veszi, a jövőben a függetlenségi pártban találhatja az egész országot, mert ezt a fordulatot meghozza a történelem kéréseivel logikája. Andrássy Gyula még mindig reményli, hogy a 67-es alap megmenthető, de csak a nemzet jogos követeléseinek teljesítése árán s szigorúan alkotmányos kormányzás mellett.

A pártvezérek nyilatkozataiból kétségtelen, hogy a koalíció egysége rendíthetetlen s azt a válság végleges megoldása előtt megbontani lehetetlenség.

A mult hét legszenzációsabb eseménye Kovács Gusztáv debreceni főispán esete. Az inkognitóban utazó főispánt a tömeg inzultálta, egy halottas kocsira dobta, megverte, leköpdöste s az agyongyötört ember katonai fedezet mellett visszasieltt Budapestre.

A nemzeti ellenállás ezen csúf jelenete után megindult a vádaskodás a koalíció és sajtója ellen. A lelketlen izgatás az oka a szenvedély vad kitörésének s a felelősség az izgató sajtót és koalíciót terheli. Így szól a vád. A másik oldalon pedig felhangzik a diadalkiáltás, amely a debreczeni eset vezetőit és résztvevőit nemzeti hősként szeretné avatni.

Ne higyjünk egyiknek sem. A mai időkben nincs szükség izgatásra, hogy a szenvedélyek fellobozjanak s aki a tömegek pszichológiáját ismeri, tudja azt, hogy annak eseményei kiszámíthatatlanok. Ha a nép haragja felébred, tör, zuz, rombol s a tömeg öntudatlanul rohan tovább, a törvényszegésbe, a vérengzésbe. A közvélemény sokkal izgatottabb, mint a koalíciós sajtó s a koalíció tagjainak legizgatottabb beszéde. Aki a debreczeni esetért ezeket teszi felelőssé, az nem ismeri vidéken a hangulatot.

Aki azonban helyesli a debreczeni linchést s aki a védtelen ember kínzóit a nemzeti ügy bajnokainak tekinti, az ellensége a nemzeti ügynek.

A törvények alapján állunk! Ezt hirdetjük mindnyájan, akik részesei akarunk lenni a nemzeti ellenállásnak. Tehát maradjunk meg a törvényes uton. A vármegye a kormány megbízottját törvényes főispánnak nem ismeri el; nem ereszti be a vármegye házába; tisztviselőit eltiltja az engedelmségtől; esküjét nem fogadja el. Azt vitatjuk, azt valljuk, érezzük és hirdetjük, hogy ehez az autonóm vármegyének joga van. A társadalom bojkottálja. Arra sem lehet senkit kényszeríteni, hogy bárkinek szolgálatot tegyen, szállást adjon, vendégül lássa. De már a főispán testi épségét és életét védi a törvény; védi még akkor is, ha merényletet követ el az alkotmány ellen. A törvény védi még a gonosztevéket is. Aki a törvény alapján akarja a nemzet jogait biztosítani, az a debreczeni eseményt méltatlannak tartja a nemzeti küzdelemhez.

Zalavármegye közönsége sem fogadja tárt karokkal a megyefőnököt; arról sem állunk jót, hogy csufság nem esik vele, de hisszük és reméljük, hogy ha ránk kerül a sor, a tüntetés méltóságos, teljes, a vármegye multjához s a nemzeti küzdelemhez méltó lesz.

Passzív resistencia alapján állunk s azon maradjunk. Nem adunk jogcímet Magyarország katonai megszállására.

\* \* \*

A mult héten az a hír terjedt el Zalaegerszegen, hogy néhány nap múlva ki lesz nevezve Zalavármegye főispánja s várhatjuk alispánunk felfüggesztését is.

Még eddig nem következett be egyik fordulat sem. A hír eredete valószínűleg onnét származik, hogy egy Zalavármegye főispánjához címzett levelet hordoztak a vármegyeházán, amelyet senki sem akart elfogadni. A főispáni hivatal le van peeséltelve, alispánunk elutazott, tehát a levélnek nem akadt gazdája.

Megbízható helyről azonban mi is azt az értesítést kaptuk, hogy a kormány valószínűleg mégis küld főispánt Zalába. Ez a hír azonban már annyiféle alakban keringett, hogy hitelességéért jót nem állhat senki.

## Beszélő számok.

A mult hónapban került könyvpiaçra egy nagy fáradsággal összeállított statisztikai munka, amely a magyar földbirtokosság pusztulásáról szól. A könyvet Rácz Gyula írta.

Elrémítően sötét képet tár fel előttünk e könyv; megdöbbentő adatokkal igazolja, hogy a kisbirtok nyomora a végső ponton áll.

Agrár nemzet vagyunk. A kisbirtokosság képezi a nép zömét. Ennek az osztálynak veszedelmes pusztulása az ország pusztulását jelenti.

Azok a számok, amelyeket a kisbirtokosok terheiről összegyűjtöttek, kétségbeejtő magyarázatot nyújtanak annak, mi idézte elő nálunk a proletariátus terjedését, a kívándorlást, az egygyermekrendszert, az országzserete érezhető eikeseredett forrongást.

Rácz Gyula könyvében az aktív politikától mindvégig tartózkodik, végül az adatok nyomozó sulya alatt mégis így kiált föl: Eredményes nemzeti termelésről szó sem lehet olyan országban, amelynek parlamentje eléggé élesen meg nem bélyegezhető, abszolúte semmivel sem menthető nemzetpusztító könnyelműséggel négy hosszú évtizedet pazarol el dologtalan s haszontalan jogászai fejtegetésekben s közjogi vitákban és ugyanazon idő alatt nem tud felmutatni egyetlen nagyobb szabású, az egész ország millióinak érdekeit egyetemlegesen szolgáló gazdasági alkotást.

De még szomorubbban beszélnek hozzánk a statisztikai adatok.

Az önálló magyar birtokosok száma 1870-ben 1,973.433-at, 1900-ban pedig márcsak 1,855.198-at

tett ki. Tehát 30 év alatt elpusztult 118.235 önálló birtokos. Ezen idő alatt azonban Horvátországban az önálló birtokosok száma szaporodott s így a Magyarországra eső hanyatlás képe még szomorubb. Természetes, hogy a birtok pusztulásával fordított arányban áll a birtok nélküli proletárok szaporodása. Így például 10 év alatt 1890-től 1900-ig 538.061 személlyel szaporodott a földnélküli mezőgazdák száma.

Ez az arány még rettenetesebb lesz, ha figyelembe vesszük, hogy az összes magyar földbirtoknak 45-47%-a, tehát majdnem a fele, összesen 24.774 olyan birtokos között oszlik meg, akiknek birtoka 100 holdnál nagyobb. Ugy hogy a többi 1,870.424 birtokos az egész magyar termőföldnek csak a felerészén osztozkodik.

Természetesen megfelelő arányban növekedett a nagybirtok és a kötött birtok. A hitbizományi birtok 1869-ben 463.000 holdról felszaporodott 1896-ig 2,400.000 holdra; az egyházi birtok pedig felszokott 1,288.000 holdról 2,500.000 holdra. Az egyházi birtokok tehát 30 év alatt területük kétszeresére, a hitbizományok területük majdnem hatszorosa növekedtek.

Hogy mi okozta a földbirtoknak a nemzeti állam szempontjából annyira vészes eltolódását, arra is megadja a választ a statisztika. Az ok: az adórendszer.

Rácz Gyula kiszámítja, hogy magát a földet terhelő földadó, állami és községi pótdó, egyházi adó, utadó, ármentesítő pótdó, továbbá a mezőgazdasággal foglalkozókra eső fogyasztási adók és illetékek összesen 313 millió 830 ezer koronát tesznek ki. Ehez az összeghez járulnak még a felszaporodott jelzálogos terhek kamatai, amelyek évenként 197 millió koronára rugnak.

A termőföldet tehát összesen évi 510,900.000 korona terheli, amiből kitéjük, hogy a föld jövedelmének 72 százalékát emésztik fel a terhek. Más szóval ebből körülbelül az következik, hogy a kisbirtokos földjének 1 holdja mindig a hitelező, 1 holdja az államé s csak minden harmadik holdja — az sem egészen — jut magára a birtokosra s háznépére. Egy-egy kisbirtokosnak tehát 3 hold földet kellett megszereznie és megmunkálnia, hogy nem egészen egy hold jövedelme az övé maradjon.

Az egész magyar földbirtokból, körülbelül 53,500.000 kat. holdból csak 22,664.125 hold van a kisbirtokosok kezében. A többi a 100 holdnál nagyobb birtokkal bíró 24.774 birtokos kezében van. A kis és törpebirtok 22-5 millió holdjából 13-8 millió hold, tehát több mint a fele, immár teljes értékéig el van adósodva, ami azt jelenti, hogy a még meglévő magyar kisbirtokosságból is a fele a végleges és teljes tönk szélén áll.

Rácz Gyula munkáját el kell olvasni mindenkinek, aki a magyar nép gazdasági helyzetéről igazságos képet akar szerezni. Amit mi most bemutatunk, csak egy kis lézagos kép. Aki elolvasta, az igazat fog adni a szerzőnek, aki egyik fejezet végén ezeket mondja:

Nem alakulhat ki független állam, nem keletkezhetik a különféle népesportokból erőteljes és önálló nemzet; nem fejlődhetik ki nagy célok után törekvő egységes társadalom s a nemzet lelkebből nem fakadhat föl virágzó és sajátos nemzeti kultúra addig sehol: amíg a gazdasági élet rendezetlen, a vagyoni elosztódás egészségtelen, a termelés egyoldalú és a nép nagy tömege mind ezek következtében szegény, nyomorgó.

Csak a minden irányban kifejldött gazdasági termelés, reális és pozitív gazdasági politika, az egész nemzetet egyesítő gazdasági és kulturális munka teremthetik meg a magyar nemzet jövőjének szilárd és biztos alapját.

A kis és kötött birtok közötti aránytalan terhelést a progressív adó, a terhes jelzálogkölcsönöktől a földterhelmentesítés, a végleges nyomortól pedig nemzetünk földművelő népét csak a körültekintő telepítési politika, az állami közvetítéssel keresztüli vitt parcellázás mentheti meg.

## Földrengés.

Január 2-ikán reggel 5 óra 30 percekre meg lehetős erős lökés ébresztette fel az alvókat. A felocsudó emberek az első pillanatban nem tudták minnek tulajdonítani a szokatlan jelenséget, de néhány másodperc múlva egy új lökés következett, amely mindenkit meggyőzött arról, hogy földrengés mozgatta meg alattunk a talajt. Az

első lökésnél sokkal hevesebb volt a második, amely 2—3 másodperc múlva követte az elsőt. A földrengést erősen morajló zugás kísérte. Iránya dél-északi volt s hullámos mozgást követett. Amint később a lapok írták, a földrengést érezték Zágrábban, Grázban, Pécsen s a vármegye területén erős rázkódás volt érezhető Letyén és Pacsán. Az időpontot mindenütt félhatrá teszik, tehát a hullám terjedése olyan gyors volt, hogy a rengeteg nagy területet oly csekély idő alatt futotta be, amelynek megmérésére a legpontosabb órák is elégtelenek.

Zalaegerszegen a földrengés nagy meglepetést okozott, mert itt 20 esztendő óta nem mozdult meg a föld. Ahol a földrengés gyakoribb, mint pl. Délamerika partvidékein, ott az emberek alig vetnek ügyet a föld olyan kis hullámzására, mint amely 2-ikán át futott alattunk, de ahol ritkább, ahol az ember csak könyvből olvassa s leírás után tudja elképzelni egy erősebb földrengés pusztító hatását, ott lesújtó érzést kelt az, mikor megmozdul alattunk a szilárd talaj, miután le akarja magáról rázni a föld hátát hasogató embert falvaival, városaival, büszke palotáival, égbenyuló tornyaival.

Milyen törpe a világot uráló az ember, a természet láthatatlan, óriási erővel szemben, amelyek ledöntik a hegyeket, elapasztják a folyókat s az emberi ész és munka leghatalmasabb alkotásait, mint a pelyhet, szórják szét. Minő irizatos forrongás folyik lent a föld mélyében, amely megreszketteti óriási területeket. A föld kérge alatt levő tűzhányó hegyek töléseirein keresztül világít fel hozzánk s a földalatti moraj, a kráterek felett gomolygó füst, a föld mélyéből kilökött hamu és izzó láva jelzik, hogy a föld gyomrában még mindig forr, pöfög az anyag s ég az őz tűz, amelyet a Teremtő gyújtott, hogy átalakítsa és megtermékenyítse az ősananyagot, hogy kifejlessze a szerves életet s ezérfele formát adjon a holt anyagnak. Az a rettenetes tűz, amely az egyforma anyagból sziklát, ércet, gyémántot és aranyat alkotott, amely elosztotta felületén a vizet és a földet, be van már zárva a föld közepére, de a bezárt elem sokszor felvet egy-két buborékot s ha a kilökött gáz és izzó láva utat talál magának a tűzhányók töléseirein keresztül, akkor városok pusztulnak, mint Herculánum, Pompei és Saint-Martinique, ahol tűzfolyó borította el a vidéket és sok ezer ember teste szenesedett meg egy pillanat alatt. Ha nem tud kitörni börtönből a tűz által hajtott anyag, akkor keresztül tör a föld óriási barlangjainak falát s emelgeti a föld kérget, mint mikor a forró víz gőze dobálja a fazék fedelét.

De nem csak a föld tüze mozgatja meg a talajt, hanem a víz is. A tengerek mérhetetlen víztömege belevájjá magát a föld gyomrába, megtölti az ott levő óriási barlangokat, amelyek falait ledönti, átalakítja a kőzeteket, bomlaszt, váj, omlaszt. A föld belseje olyan, mint a frissen sült kenyér. Az izzó tömeg buborékai a lehűlés-kor megmerevedtek s ezek a buborékok, óriási barlangok omlanak össze a víz hatása alatt. És mikor egy ilyen hatalmas buborék sziklafalai szétrobbannak, moraj hallatszik a föld mélyéből, amely az embert félelemmel tölti el s megmozdul a föld kérge, hegyek omlanak, folyók medre változik, repedések támadnak, amelyek bűzös iszapot hánynak ki magukból.

A tudomány így magyarázza a földrengések keletkezését, de természetesen csak analógiákból vont következtetések alapján. A természetnek abba a nagy kohójába, amely a föld mélyén készíti elő a mi kis csillagunk jövődjét, csak az okoskodó elme tudományos okokkal táplált képzelő tehetsége tekinthet bele: emberi szemek elől az örökre el van zárva.

A földrengés hatása természetesen azon a helyen a legerősebb, amely alatt a föld mélyében a robbanás, vagy omlás történt. Itt rendszerint a föld mozgása lüktető, vagyis a föld kérge alulról felfelé kap lökést. Ilyen lüktető földrengés rettenetes rombolásokat képes végbe vinni.

Lüktető földrengés pusztította el Lisabont, Portugália fővárosát 1755. évi november 17-én. Néhány perc alatt az egész város romokban hevert s a földrengés óriási hullámokat dobott a tengerből a városba. Lüktető mozgások voltak 1880 és 1881. évben Zágrábban. — A földrengés keletkezésétől távolabb eső vidékeken a rengés mindig hullámzó mozgásban nyilvánul. A föld felülete úgy hullámzik, mint a megmozgatott víz felülete. Minél távolabb esik valamely vidék a

föld mélyéből jövő közvetlen lökés helyétől, annál inkább gyengülnek a hullámok.

A nálunk észlelhető földrengés szintén hullámos volt s keletkezési helye nagyon messze, talán valahol az Adria partján lehetett. A hullámok észak-déli irányba legalább ezt a feltevést erősítik meg.

Rége ismert dolog, hogy a földrengés és a légnyomás változása között van valami összefüggés. Földrengések előtt a légsúlymérő rendszerint esik s az aneroid légsúlymérőknél a földrengés a nagy viharokkal együtt van jelezve. Érdekes jelenség, hogy a nálunk érezhető földrengést még a kevésbé szabályozott aneroid légsúlymérők is három-négy nappal előbb jelezték. Természetesen senki sem gondolt földrengésre, hanem nagy viharokat vártunk, amelyek azonban nem következtek be.

Érdekes jelenség, hogy a földrengés bekövetkezését sokszor az állatok is előre jelzik. Ennek a magyarázata az, hogy a földrengést sokszor napokkal előbb a földnek gyengébb mozgásai előzik meg, amelyeket az állatok finomabb érzékszerveikkel észrevesznek s nyugtalanokká válnak.

Magyarországon nevezetesebb földrengések voltak: 1348-ban, amikor Felső-Magyarországban 24 várost rongált meg a földrengés; 1485-ben, azon a napon, amelyen Mátyás király Bécsen bozotta, nagy földrengés volt; 1763-ban Komáromban akkora földrengés volt, hogy a városban sok épület leomlott s a romok 26 embert maguk alá temettek; a földrengés a Duna mellett nagy hasadékokat támasztott, amelyből homok és iszap tört elő. A hasadék 1770-ig megvolt s a kitérés időnként ismétlődött. Hazánkban az 1763-iki földrengés terjedt ki a legnagyobb területre; Kalocsa, Pest, Vác, Győr, Sopron, Székesfehérvár és Bécs szenvedtek károkat. 1786 február 15-én Kolozsvárott akkora földrengés volt, hogy négy templom összedőlt, a bástyák leomlottak. 1810 január 14-én Móránál, 1829 november 26-án Nagyszombennél, 1858 január 15-én a Vág völgyében voltak nagyobb földrengések. 1868-ban Jászberény vidékén június hónapból decemberig csaknem mindennap földrengés volt. 1880 november 9-én kezdődött a zágrábi földrengés, amely többször ismétlődött s 1881 év végéig tartott.

A világ legnagyobb földrengései voltak a lisaboni (1755. nov. 1); továbbá 1812 március 26-án Dél-Amerikában, amely Caracas várost teljesen elpusztította; 1883 július 29-én Ischia szigete lett a földrengés áldozata. 1891 október 28-án Japánban pusztított óriási földrengés, amely 100 ezernél több házat döntött romba. 1893-ban Zante szigete pusztult el. 1894. júliusban Konstantinápolyban és Kisziában mozdult meg a föld. Legutóbb Kalábriát pusztította el a földrengés. Mindenki olvashatta azt a borzasztó tragédiát, amely Kalábriában lejátszódott. És ezt a viruló szöveget nem először tette rommá a föld megindulása. 1783 év február havában is elkezdett inogni Kalábria földje s kisebb-nagyobb időszakokban egymást érte a földrengés 1786 év végéig, amire Kalábria romhámmá változott.

A tapasztalat azt igazolja, hogy egyes vidékek jobban ki vannak téve a földrengéseknek. Hazánkban különösen Zágráb vidéke a legveszélyeztetettebb terület. A 2-iki rengést is ott érezték legjobban; kőművek dültek le s a falak megrepedeztek. Azután, Temes, Torontál, Krassó-Szörény és Máramaros megyék, valamint Brassó vidéke vannak leginkább kitéve a földrengésnek.

A földrengések okának, keletkezési pontjának, előjeleinek megfigyelésével folytonosan foglalkoznak a természettudósok, akik minden adatot igyekeznek összegyűjteni.

Olvasóinkat kérjük, hogy aki a földrengést megelőző vagy követő napokban bármely feltűnő természeti jelenséget észlelt, legyen szíves azt egy levelező-lapon a szerkesztőséggel közölni. Fontos adat, hogy a légnyomás minő változásai voltak észlelhetők; hallatszott-e moraj a föld alól; a kutakban nem apadt-e a víz; egyes patakok, vagy folyók vízmenyisége nem változott-e feltűnően. Érdekes adatok volnának azok is, amelyekkel bizonyítani lehetne, hogy az állatok előbb megérezték a föld megindulását, ami az állatok feltűnő nyugtalanágában, idegességében szokott nyilvánulni.

A tudomány szempontjából minden adat becses. A szerkesztőség az összegyűjtendő adatokat a meteorológiai intézetnek fogja beküldeni.

Dr. —ly.

## Egerszegi krónika.

Rovatvezető: Pubi.

### Farsangi vezércikk.

Egyik polgártársunk, mikor megkérdezték tőle, hogy szereti-e a gyermeket, azt felelte:

— Sopán sok akor, mikor orditjo.

— No?!

— Mert akkor ki visznek őket a szobából.

Hát én is legjobban akkor szeretem a báli fiatalágot, ha zajonganak, kiabálják az ujrát és üvöltik: »Sose halunk meg«, mert akkor már visznek őket — de nem ki, hanem be abba a csónakba, melynek szerelem az evezője és polgárilag spékelt egyházi segítséggel irányítják abhoz a révparthoz, melynek főköte vagy papucs a kikötője.

Hogy mi örömem telik nekem ifjú polgártársaim ügyében körülményeiben, azt is megmondom.

Ebben látom ugyanis a nemzetiségi kérdés helyes megoldását.

Házasadjatok . . . és tetszik már tudni a többit.

Széchenyi szerint meg lehet bocsítani az apagyilkosnak is, oly kevesen vagyunk; de az agglégényeknek nem, mert oly sokan vannak.

De ne kapkodjunk a politika után, ott ugyanis zavarosan esendes a helyzet. Míg a bálteremben akár milyen politikai párt számára a békés együttműködés biztosítva van. Züllött politikánk oszlopai ide figyeljete!

Függetlenségi vagy? Kapj bele egy parázs esárdásba. Ez a legalkalmasabb tánc a passzív resistenciához, de meg az obstrukcióhoz is. Akárhányszor újrázható és senki sem fog azért klotürt óhajtani.

Alkotmánypárti vagy? Ott a dreisritt. Előkelő tánc, mely alatt sokakat meg lehet forgatni, de mindig csak drei sritt.

Néppárti vagy? Ott a Kreic-polka. Csinos tánc. Először billeg egy kicsit előre, azután jobbra, meg balra. A végén keményen előre törtetsz és eredményt érsz el, de a revisióról le kell mendanod.

Ujpárti vagy? Ott a francia négyes. Ebben százszor is helyet cserélhetsz elveid fenntartása mellett és egyik árnyalatból átléphetés a másikba anélkül, hogy indokolnod kellene az ingadozást.

Szabadelpárti vagy? Ott a ceppedi. Valóságos 67-es kiegyezés a táncok közt, melyben sokszor kell ugrani, de azért igen keveset halad előre az ember.

Haladóparti vagy? Akkor ne merd betenni a lábod sehová, legfeljebb a Bachus pincébe. És most kihuzom a vörös fonalat, mely egész cikkemen keresztül árnnyként vonult végig.

— Fiaim csak énekeljete! — mondta a költő.

De ennek a költőnek nem voltak leányai.

— Fiaim! Ne csak énekeljete, hanem ház-

sodjatok is — mondja a haza. — Mert a haz-

nak nem csak fia, de leányai is vannak. Már

pedig a haza — mindennek előtt . . .

És hogy minden nehézséget elhárítsak utatok-

ból, tegyétek magatokévá legújabb jelégemet,

amellyel az ideai farsangot kormányozni fogom:

»A jó házassághoz — nem kell hozomány!«

Karnevá herceg.

### Szünóra alatt.

Ezt a poharat rád köszöntöm  
Mosolygó, kedves Karnevál!  
Könnyű szívvel, mosolygó kedvvel  
Egész világ na nekem áll.  
Vidám szívvel, csapongó kedvvel  
Sétálok át az életem,  
Ezt a poharat rád köszöntöm  
Karnevál, kedves hercegem.

Bolond ki búsul. Balgatagság  
Milton, jövön keseregni,  
Boldog voltál? Vagy bolnap az lész?  
Vakon állítni ki meri?  
A múlt — mese. A jövő — ködkép;  
Csak egy bizonyos — a jelen,  
Ezt a poharat rád köszöntöm  
Karnevál kedves hercegem.

Borulj a vállamra. Így . . . ölelj meg  
Te kedves, vidám Karnevál!  
Két víg barát, kiknek szívünket  
Nem sulyosítja „Ideál.”  
Nincs „Ó”-nk első személyű névmás  
Az én marad nekem s nekem.  
Ezt a poharat rád köszöntöm  
Karnevál kedves hercegem.

Nézd itt egy tábor. Csupa szép leány —

Bájoló kedves asszonyok;

Érettük nézd csak, itt is, ott is

Hány ifju szíve feldobog!  
Csak a miénk nem! Átsétálunk  
Közöttük lassan, hidegen —  
Ezt a poharat rád köszöntöm  
Karnevál kedves hercegem.

S mégis — ne nézzük ezt a táborn  
Sokáig kedves Karnevál.  
Elhallgatok, köny gyül szemembe  
S nekem az hidd el, rosszul áll —  
Oly szép tábor — s mégis hiányos  
Valaki hiányzik nekem . . .  
Ne tölt, ne tölt most a pohárba  
Karnevál kedves hercegem!

Egy leány, ki egy világ volt nekem  
És a ki itten nem lehet . . .  
No nézd! Hogy ellágyultam én is!  
Ragadd fel azt a serleget.  
Színültig bort beléje, aztán  
Csapd földhöz így, mint én teszem  
S aztán — mintha feledni tudnánk:  
Csak vigan kedves hercegem!

## Szilveszter-bál.

Az a mit most mondok, egy mese, bűbájosan  
szép mese . . .

Messze-messze még az Operenciás tengeren is  
tul fekszik egy ősi rengeteg. Százados fáinak  
lombkoronáiról meséket suttog az éjszakai szél,  
csattogó esalogány ének, suttogó fülemile dal  
mind-mind e vidékről regél csak, halandó ember  
pedig nincsen a világon senki se, ki ennek szép-  
ségét esettel le tudná hűien festeni.

Távol a világ vásári zajától, távol a kopott  
szürke hétköznapiaságtól ebbe a fenségesen szép  
és ünnepies ősi rengetegbe gyűltek össze a tün-  
derek minden évben egyszer Szilveszter estéjén.  
Addig künn jártak a nagyvilágban a halandó  
emberek között — de ha közeledett az utolsó  
óra — felkerekedtek valamennyien és siettek  
vissza hazájukba, az ősi rengetegbe, hogy Szil-  
veszter estéjén ünnepeljenek, s a halandó embe-  
rek között szerzett tapasztalataikról beszámol-  
janak egymásnak.

Igy történt mostan legutoljára is . . . Szil-  
veszter reggelén az ősi rengeteg belsejében  
megszóltak a harsogó trombiták s mindjárt reá  
messziről bizonytalan elmosódó láрма, kocsiro-  
bogás, lovak nyerítése s egyre erősebben köze-  
ledő dübörgés hallatszott.

Az ősi rengeteg mysticus esendjét azután  
lassan-lassan betöltötte az aeol-hárfa édes fülbe-  
mászó zenéje, s mint diadalmas kurucok győz-  
hetetlen vitézei fényes csillogó ruhákban, repülő  
mentékkal, tüzes paripákon jöttek a tündérek s  
tánca kerekedve ünnepelni kezdték Szilveszter  
estéjét.

Ott voltak mindannyian a gnómok, dryadok,  
nymphák és satyrok . . .

Eddig tart a bűbájos mese, a mi ezután kö-  
vetkezik: az már valóság . . .

\* \* \*

Zalavármegye intelligenciájának válogatott  
részét hívta össze a megyei ifjuság Szilveszter  
estére.

Akik a meghívottak közül részt vettek, egy  
kedvesen és kellemesen eltöltött estének az em-  
lékeit vitték el magukkal.

A rendezőség, melynek élén az örökifju Hor-  
váth Pista állt, mindent elkövetett mostan is,  
hogy a hagyományos Szilveszter-bál minél fénye-  
sebben sikerülhessen. Dícséretére legyen mondva,  
e bára büszke is lehet! . . . Ugy 10 órakor  
megkezdődött azután a tánc, s csakhamar vidám  
párokkal telt meg a bálterem.

. . . Járták a keringőt édes andalgással —  
ugy mintha csak a tündérek járnák ott — az  
Operenciás tengeren is túl, az ősi rengetegben,  
a tündérek hazájában . . .

. . . A levegő tele volt mámorító illattal,  
lágy suttogással, édes öleléssel . . . És a ke-  
ringő csak szólt, szólt . . . Egy magas,  
barna buzavirágok atillás huszártiszt lejtett  
édesen, szerelmesen egy fekete szemű leánnyal,  
kinék szemében annyi a tűz és akkora gyémánt  
ragyogott, melyet életében nem láttam még  
soha se! . . . Mellettük egy piros, szép kis  
leány táncolt elevenen, tüzesen, s jó kedvében  
magával ragadta Zala, Somogy és Vasvármeg-  
yét, s édes csacsogásával meghódította Erdély-  
országot is! . . . Főnt a legszélső páholyból a  
báliközönség általános figyelme között merengve  
nézett le egy bájosan angyali leány s lelkéből  
előtört a sóhajlás . . . Ábrándjain aztán elvit-  
ték a jövő Szilveszter estére, mikor ő is majd

ott lesz lent, édes andalgással, szerelmesen, pá-  
rosan.

A tánc sokáig tartott. Mikor az első napsugár  
megjelent az ég peremén, akkor távoztunk el.  
A szürke hétköznapi élet mogorvasága elűzte  
lelkünkől a ragyogó illuziót, de az est emléke  
szívünkben mindig élni fog.

A jelen volt hölgyek névsorát ide is jegyeztem:  
Asszonyok: Kovács Kálmáné, Budapest.  
Koller Istvánné, Rajk. Szücs Dezsőné, Nagy-  
falud. Oltay Guidóné, Szentgyörgyvár. Nemes-  
kéri Kiss Vilmosné, Budapest. Özv. Farkas  
Imréné, Hagyaros. Hertelendy Józsefné, Vindor-  
nyalak. Özv. Rajky Lajosné, Jakabfa Skublics  
Ödöné, Keszthely. Dr. Győrfyné, Tapoleza.  
Stadel Jánosné, Tárnok. Özv. Ajkayné, Ukk.  
Özv. Mezey Béláné, dr. Hány Istvánné, Bogray  
Eleméné, Boer Sándorné, Mesterházy Jenőné,  
dr. Rézler Cornélné, dr. Thassy Gáborné Egerszeg.

Leányok: Skullics Lenke, Koller Bözse, Szücs  
Rafi, Oltai Malvin, Kis Irén, Farkas Margit,  
Hertelendy Nelli és Irén, Rajky Irma, Stadel  
Vilma és Ilus, Gyömöre Mici, Kásztér Ilonci,  
Hány Clarisse, Hertelendy Palika és Lala,  
Csaszna Meláni, Anica és Stefi, Thassy  
Margit.

Eddig tart a valóság, a mi ezután követke-  
zik az megint csak mese . . . bűbájosan szép  
mese . . .

\* \* \*

Messze-messze, még az Operenciás tengeren  
is túl, az ősi rengetegben a tündérek még min-  
dig táncolnak. Az aeol-hárfa édes, fülbemászó  
zenéje mellett Szilveszter estéjét ünneplik. Jár-  
ják a keringőt édes andalgással, szerelmesen,  
bájosan . . .

Ott voltak a gnómok, dryadok, nymphák és  
a satyrok . . .

Dr. Nagy János

## Soproni kereskedelmi és iparkamara köréből.

I.

Meghívó a soproni kerületi kereskedelmi és  
iparkamarának esütörtökön, 1906. évi január hó  
11-én délután 1/4 órakor a kamara üléssterm-  
ben (Lakner Kristóf utca 3. sz. I. emelet) tartandó  
rendes közös ülésére. Sopron, 1906. évi január  
hó 2-án.

Tárgysorozat:

1. Elnöki jelentés az utolsó ülés óta beérke-  
zett s elnökiileg elintézett fontosabb ügyekről.
2. Titkári jelentés az ügyforgalomról.
3. Kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur Ó  
nagyméltóságának 1905. évi október hó 5-én  
59.052/VII. szám alatt kelt magas leirata, mellyel  
a kamara 1901. 1902. és 1903. évi zárszámadásait  
jóváhagyja.
4. A kamara költségvetési és zárszámadási  
bizottságának jelentése a kamara, valamint a  
kamara tisztviselőik és szolgáló nyugdíjalapjának  
1904. és 1905. évi zárszámadásával.
5. Ugyanannak a kamara 1906. évi költségel-  
írvényzetére vonatkozó előterjesztése.
6. Az iparszakosztály javaslata a kamara által  
felső iparszerveket látogató tanulók számára kiirt  
ösztöndíjak adományozása tárgyában.
- 7—10. A szombathelyi, zalaegerszegi és kesz-  
thelyi kereskedő-tanonciskolák, valamint a szombat-  
helyi női kereskedelmi tanfolyam elnökségeinek  
megkeresése, az eddig élvezett évi segély további  
engedélyezése tárgyában.

II.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur Ó nagy-  
méltósága, az ipari és kereskedelmi érdekeknek  
minél hathatósabb előmozdítása céljából, a vezetése  
alatt álló ministerium részére 1906. évi január  
hó 1-től kezdve »Közgazdasági Értesítő« cím  
alatt, hetenkint minden esütörtökön megjelenő  
közönyt fog kiadni, mely közölve a vezetése  
alatt álló ministeriumnak a nyilvánosságot érdeklő  
összes hivatalos rendeleteit, kinevezéseit, és általá-  
ban személyzeti ügyeit, a hivatalos jelentések,  
tanulmányok és egyéb anyag közlése révén egyúttal  
állandó forrása lesz a kereskedelemügyi tárca  
tevékenységéről tájékoztató azon közléseknek,  
melyek a szakköröket és a nyilvánosságot érdekel-  
hetik.

E mellett közölni fogja a lap a tárministeriumok-  
nak az ipart és a kereskedelmet érdeklő rendel-  
kezéseit és intézkedéseit is.

E közleménynek mellékletét képezendi és szín-  
tén hetenkint fog megjelenni a »Közszállítási

Értesítő« című lap, mely lehetőleg teljes szövegé-  
ben fogja tartalmazni mindazon versenytárgyalási  
hirdetményeket, melyek az állami hatóságok,  
hivatalok, intézetek és közegek, továbbá a  
törvényhatóságok, városok és nagyközségek ipari  
és más terménybeli szükségleteinek beszerzésére,  
ipari munkálataik kiadására, eladásra szánt ter-  
ményeknek, cikkeknak, anyagoknak értékesítésére  
vonatkoznak.

Ugyanezen lapban állandó közszállítási naptár  
is fog közölni, melyben a még le nem járt  
versenytárgyalási határidők lesznek nyilvántartva.  
E mellett állandó rovatban közölni fogja e lap  
a megtartott versenytárgyalások eredményét is.

Végül Ó nagyméltósága a külügyminiszter ural  
megfelelő megállapodást létesített oly irányban,  
hogy a közös konzulátusok időszaki jelentései,  
nem különben a nyilvánosságnak szánt időszaki  
jelentések a »Közgazdasági Értesítő«-ben lehető-  
leg egész terjedelmükben hozzáférhetőek legyenek.

A »Közgazdasági Értesítő« és melléklete a  
»Közszállítási Értesítő« kiadását, a közölnyök  
hivatalos jellegének megtartása mellett, egyelőre  
egy évi tartamra a »Pesti köznyomda részvény-  
társaság« budapesti cégére bízta Ó nagyméltósága,  
mely cég a fentemlített két lap előfizetési árát  
a »Központi Értesítő« című hivatalos céglappal  
együtt, a közhatóságok, hivatalok, intézetek részére  
évi 10 azaz tíz korona, magántestületek, egyesüle-  
tek, cégek és személyek részére pedig ugyancsak  
mindhárom kiadvány évi előfizetési árát 20 azaz  
husz koronában állapította meg.

Mely kiadványra felhívjuk az érdekeltek figyel-  
mét.

A kerületi kereskedelmi- és iparkamara.

## Hivatalos-rovat.

Zalaegerszeg r. t. város tanácsa, mint I-ső fokú  
iparhatóság közhírré teszi, hogy a város terü-  
letén az 1884 évi XVII t. c. 172 §-a értelmé-  
ben az 1906-ik évi január 11-én d. e. 9 órakor  
a városház kis tanácskozó helyiségében 20 ipar-  
hatósági megbízott fog választatni. Felhívom a  
t. kereskedő és iparos urakat, hogy ezen válasz-  
tásra minél számosabban megjelenni sziveskedje-  
nek.

Zalaegerszegen 1905 évi december 29-én, a  
városi tanács.

Várhidy Lajos sk., polgármester.

## Figyeimeztetés!

Azt tapasztalom, hogy a város férfilakosságá-  
nak egy része, főleg vasár és ünneppalapon az  
»Arany Bányá« szálloda és a városháza közötti  
uttesten, de a nevezett szálloda és városháza  
mellett is a járókat annyira elfoglalja, hogy ezen  
a helyeken a közlekedés, ugyszólván, lehetetlen.

Figyeimeztetem tehát a lakosság ezen részét,  
hogy tekintve Zalaegerszeg r. t. város 2567/kig.  
1886. sz. szabályrendelete 2. §-át, eselekménye  
tilos, — ezen csoportulásoktól tehát tartózkod-  
ják; rendőreimet pedig utasítottam, hogy az  
ezen tilalom ellen vétőket megbüntetésük végett,  
minden alkalommal hatóságomnál feljelentsék.

A városi lakosság közbiztonsága szempontjá-  
ból figyeimeztetem egyúttal mindazokat is, akik  
az utcákon éjjel gyanus csoportokba összenyüle-  
kezni s ugyancsak ily csoportokban csatangolni  
szoktak, hogy ezen szokásukkal annyival is inkább  
felhagyjanak, mert rendőreimet ez irányban is  
már a kellő utasításokkal ellátván, engedtelenségük  
törvényes következményeit érezni fogják.

Kelt Zalaegerszegen, 1906. évi január hó  
5-én.

Ságy rendőrkapitány.

## Felhívás előfizetésre.

Ezen számmal a »Zalamegye« huszön-  
ötödik évfolyamába lépett.

Egy negyed százada áll Zalavármegye  
közérdekeinek szolgálatában ez a lap s a  
híven teljesített köteleesség tiszta öntudatá-  
val tekintünk vissza erre a hosszú időre.

Lapunk iránya és törekvése mindig meg-  
maradt olyannak, amilyenek ígértünk:  
komoly, tárgyilagos, tisztos újságnak, amely  
szerény erejét a közjóknak s a közérdeknek  
szentelte.

A közérdek szerény szolgálói vultunk a múltban s azok maradunk a jövőben is. Fegyverünk: a közérdek szeretete s az a lelkesedés, amelyet munkánkba öntünk.

**Politikai téren** a nagy nemzeti küzdelem hívei vagyunk s teljes odaadással szolgáljuk az egyesült ellenzéki pártok törekvéseit. Erős hitünk az, hogy az alkotmány védelmére irányuló nemzeti munkának diadalra kell jutnia s a nemzeti ügy diadalát a gazdasági és kulturális fejlődés áldásai fogják kísérni.

Legelső sorban azonban vármegyei érdekeinket szolgáló organum s a vármegye közéletének krónikáisi óhajunk maradni. Célunk különösen az, hogy a közönséget informáljuk a vármegyei érdekű dolgokról. Közlünk minden jelentős mozzanatot, amely a vármegyei igazgatás keretében felmerül; a törvényhatósági közgyűlések és bizottságok határozatait s jelentéseit.

Tudjuk, hogy anyagi és szellemi erőnk sokkal szerényebb, semhogy lapunkat úgy tudjuk fejleszteni, hogy az nélkülözhetővé tudná tenni a napilapokat. Ezért megmaradunk továbbra is szerény hetilapnak; dacára annak, hogy a vidéken általánosan tapasztalható törekvés az időszaki sajtóorganumoknak napilapokká való fejlesztése. A mi meggyőződésünk szerint kisebb vidéki gócpontokban helyi érdekű napilapokra szükség nincs.

Nem ígérhetünk tehát mást, mint a hét lehetőleg teljes krónikáját s a helyiérdekű becsületes szolgálatát.

Cikkeink a politikai, vármegyei, városi és társadalmi élet kérdéseivel és eseményeivel foglalkoznak. Írásainkból igyekszünk kiküszöbölni az elfogultságot s az egyoldalú pártszempontokat.

*Különös figyelemmel kísérjük vármegyénk gazdasági életét s minden jelentősebb közgazdasági eseményt feljegyzünk.*

**A „Zalamegye“ mint a Zalavármegyei Gazdasági Egyesület hivatalos közlönye** az egyesület tevékenységének minden mozzanatát közli, de emellett a gazdaközönséget közvetlenül érdeklő közgazdasági cikkeket is közöl. *A „Zalamegye“-nek minden hónapban egy száma, amelyben a Gazdasági Egyesület hivatalos közleményei közöltenek, az egyesület minden tagjának díjtalanul megküldetik. Azon gazdasági egyesületi tagok, akik előfizetőink sorába lépnek, a többi számokat évi 6 koronáért rendelhetik meg.*

A »Zalamegye« közgazdasági részét **Sárközy Viktor** ur, gazdasági egyesületi titkár szerkeszti.

*Felhívjuk ezúttal is a Gazdasági Egyesület t. tagjainak figyelmét arra, hogy az egyesületi tagok minden gazdasági érdekű hirdetése a „Zalamegye“-ben díjtalan.*

Kérdés nélkül hivatkozunk szerény lapunk sikereire, amelyeket Zalavármegye művelt közönségének köszönhetünk, amely lapunkat kezdettől fogva figyelmére méltatta, rokonszenvével kitüntette és támogatta.

Azon leszünk, hogy ezt a jövőben is kiérdemeljük.

A »Zalamegye« legalább 10 oldal terjedelemben hetenként egyszer jelenik meg.

*Előfizetési díj: egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 f.*

*A Zalavármegyei Gazdasági Egyesület tagjai egész évre 6 koronáért, jegyzők és tanítók egész évre 5 koronáért rendelhetik meg a Zalamegyét.*

Hazafias tisztelettel  
a „Zalamegye“ szerkesztősége és kiadóhivatala.

## Hírek.

**Tisztelt előfizetőinket kérjük, hogy előfizetéseiket megújítani s az esetleges hátralékokat beküldeni sziveskedjenek.**

**Ev. ref. istentisztelet.** Ma délelőtt 10 órakor ev. ref. istentisztelet lesz a kereskedelmi iskola rajztermében.

**Izr. istentisztelet.** A péntek esti izr. istentisztelet, további intézkedésig délután 1/4 5 órakor kezdik.

**Eljegyzések.** Kele Paula kisasszonyt, Kele György katori jegyző szép és művelt lelkű leányát eljegyezte Heuberger Pál Nagykanizsáról. — Deák Viktor besenyői tanító eljegyezte Veltinger Mariska kisasszonyt Nagykanizsán. — Valentini Miklós rigyázi tanító eljegyezte Kovács István zalaegerszegi huszár őrmester leányát, Kovács Iza kilimáni tanítónőt. — Dr Tenczlinger József zalaegerszegi kir. törvényszéki aljegyző eljegyezte Vaszary Elza kisasszonyt, Vaszary Béla veszprémi kereskedelmi iskolai tanár leányát.

**Alispánunk a megyei tisztviselők gyűlésén.** Csertán Károly Zalavármegye alispánja, pénteken Budapestre utazott, hogy részt vegyen a vármegyei tisztviselők országos egyesületének közgyűlésén.

**A zalaegerszegi kereskedelmi és társaskör közgyűlése.** A zalaegerszegi kereskedelmi és társaskör f. hó 1-én tartotta rendes évi közgyűlését Dr Graner Adolf egyesületi elnök vezetése alatt. Elnök megnyitván az ülést üdvözlöi a szép számban megjelent tagokat. Visszapillantást vetett az elmúlt év egyes mozzanataira és különösen az egyesületi élet hanyatlását előidéző okokra. „Ne csak az elnökségtől várjunk mindent — mondotta — hanem minden egyes tag ismerje az egyesülettel szemben tartozó anyagi és erkölcsi köteleit, igyekezzék ezeknek tőle telhetőleg megfelelni és akkor a hanyatlás helyett csakhamar az előrehaladás, a felvirágzás fognak felszínre kerülni.“ A maga részéről biztosította az egyesületet arról, hogy míg módjában lesz az egyet sajkáját kormányozni, készséggel fogja mindazt megtenni, mivel az egyet javát elősegítheti, kitűzött céljait megközelítheti.

Az elnöki előterjesztést a közgyűlés helyesléssel vette tudomásul. A számvizsgálók jelentik, hogy az egyleti pénztárt többször átvizsgálták és mindenkor a legnagyobb rendet és legpontosabb ügykezelést tapasztalták: ennek alapján a közgyűlés úgy a számvizsgálóknak, mint a pénztárosnak a felmentvényt megadta. Az 1906 évi költségvetés megállapított. Megejtetettja tisztújítás Breisach Sámuel korelnöksége alatt a következő eredménnyel: elnök: Dr Graner Adolf, alelnökök: Graner Géza és Várhidy Lajos, házelnökök: Dr Rosenthal Jenő és Dr Csák Károly, titkár: Balassa Benő, ügyész: Dr Jámbor Márton, pénztáros: Heinrich Pál, könyvtáros: Magyar Herman, jegyzők: Mondschein Sanu és Berger József. Választmányi tagok: Boschán Gyula, Büchler Jakab, Breisach Sámuel, dr Czinder István, Deutsch Ferenc, Fangler Mihály, Fischer László, Fischer Pál, Dr Fürst Béla, Dr Hajós Ignác, Dr Halász Miksa, Ján Ferenc, Pais Kázmér, Rechnitz Sándor, Rosenberg Zsigmond, Dr Ruzsicska Kálmán, Schütz Sándor, Weinberger Jakab, Faragó Béla, Gyarmati Vilmos. Számvizsgálók: Pataki Gusztáv, Schwarz Mór és Weisz Tivadar. Az eredmény kiküldetése után Dr Graner Adolf elfoglalta az elnöki széket, megköszönte a bizalmat és áttért a tárgysorozat utolsó pontjára: az indítványokra. Mondschein Manó tanár előterjeszti, hogy ő már járt Franciaországban, Bécsben és Budapesten és sehol sem látott ilyen választási rendszert, mint itt, ahol mindenki arra szavaz, akire akar; indítványozza, hogy ezentul küldjenek ki kandidáló bizottságot s akiket ez jelöl, csakis azokra lehessen szavazni. Megindokolja indítványát azzal, hogy ebben az egyletben az történik, amit egy ember akar és ez az egy ember a titkár, kit ő egyébként nagyon tisztel. A közgyűlés ezt az indítványt egyhangú határozattal elvetette és ezzel kapcsolatosan Balassa Benő titkárnak önzetlen buzgó működéséért elismerést szavazott. Ezzel az elnök az ülést bezárta.

**Adakozók a zalaegerszegi plébánia templom belső restaurálására.** Hangay Gézáné 58. számú gyűjtő-ívén: Hangay Gézáné 10 K, özv. Mangin Károlyné 6 K, Sziklay Kálmáné 5 K, Lányi

Kálmáné, Hrabovszky Rezső, Erhardt Gyuláné 2—2 K, Weinberger H. és fia, Hangay Irma, Hangay Ilonka 1—1 K, összesen 30 K.

Vidóczy Pálné 39. sz. gyűjtő-ívén: Csizsár Sándorné 4 K, özv. Gálits Tamásné, Vidóczy Pálné, Csemniczky Sándor, dr Kneppo Sándor, Vidóczy Pál, dr Filkor Márton 2—2 K, Piri István, Erkinger István, Vidóczy Ferenc, Gállits Tamás, Erhard István, Lenarits Viktorné 1—1 K, Vidóczy Rózsika és Tamás, Vidóczy Janika, 50—50 f, Horváth Eleonora, Olvashatatlan, Schebál István, Tóth Béla 40—40 f, összesen 24 K 70 f.

Dr Thassy Gáborné 73. sz. gyűjtő-ívén: dr Hérics-Tóth János, Hérics-Tóth Jánosné 10—10 K, dr Thassy Gábor, Thassy Gáborné, dr Hérics-Tóth Lajos, dr Hérics-Tóth Jenő, Hérics-Tóth Jenőné 5—5 K, Thassy Jolán, Thassy Misi 2—2 K, Jézus nevében 1 K, összesen 50 K.

Dr Staniszlavszky Adolf 20 K, Degré Miklós, Lányi Kálmán 10—10 K, összesen 40 K.

Udvardy Ignácné 34. sz. gyűjtő-ívén: Udvardy Ignác, Udvardy Ignác 10—10 K, Udvardy Ignác Ödön, dr Vida Sándorné 4—4 K, Faller József, özv. Háy Józsefné 1—1 K, összesen 30 K.

Thassy Lajosné 16. sz. gyűjtő-ívén: Thassy Lajos 30 K, Thassy Lajosné 20 K, özv. Thassy Ferencné 6 K, Víz Géza 5 K, összesen 61 K.

Medgyesi Lajosné mult számunkban közölt 51. sz. gyűjtő-ívén a gyűjtött összeg 102 K 54 f. — Isten áldása legyen a nemesszívű adakozókon!

**Tanítónő választás.** Zalaszentmihályon üresedésben volt tanítónői állásra, 40 pályázó közül, Bambach Józsa temesvári tanítónőt választották meg.

**Himnusz és a Szózat a templomban.** Dr Csák Ciriák, az aradi minoriták hazafias főnöke elrendelte, hogy a vasárnapi isteni tiszteleteket a Himnusz vagy a Szózat elénekelésével fejezzék be. Egy időben sok szó esett magasabb papi körökben arról, hogy dogmatikus szempontból megengedhető-e a Himnusznak a templomban való elénekelése s egy püskök ezt be is tiltotta. Csák Ciriák, a hazafias főpap, úgy érzi, hogy a válság súlyos napjaiban a magyarok Istenéhez kell imádkoznia a népek s erre a legalkalmasabb, legszebb imának itéli azt a könyörgést, amely azzal a kéréssel fordul az égek Urához: Isten áldd meg a magyart.

**A sümegi kaszinó évi rendes közgyűlésén** elnöké Dr Lukonich Gábor s alelnökké Dr Kellemen Károly újbol egyhangúlag közfelkiáltással megválasztotta. Ügyész Dr Bárdi Ferenc, pénztárossá Eitner Jenő, háznaggyá Krisztinkovich József, könyvtárossá Lázár Antal s jegyzővé Zombori Andor választották meg. Választmányi tagok lettek: Súlyomy Tivadar, Bánfi Alajos, Darnay Kálmán, Süvegh János, Sümegi Tivadar, és Barkóczy Károly. A közgyűlésen előterjesztett jelentés szerint a kaszinónak 4281 K 87 f, bevétele s 1744 K 05 f kiadása volt. A közgyűlés köszönetet szavazott Dr Lukonich Gábor elnöknek s a vezetése alatt működött rendező bizottságnak a Szegedy Róza emlékműpénz felvétele körül kifejtett tevékenységért, valamint Zombori Andor tanárnak, aki az ünnepélyről emlékkönyvet szerkesztett.

**Az ellenállás céljára.** Forster Elek gyulakeszii földbirtokosnál vadászat volt, amelyen több előkelő vendég vett részt. Vadászat után az urak politizáltak s szóba került a nemzeti ellenállás folytatása. Az urak mind lelkes hazafiak s a házigazda egyik erős oszlopa az ellenállásnak. Előkerült a hatvanas bizottság felhívása s az ahhoz csatolt aláírási ív és a vadásztársaság 22 ezer koronát boesított a bizottság rendelkezésére. Ahol a hazafiság ilyen alakban nyilvánul, ott nem lehet letörni az ellenállást.

**Letiltott dotációk.** A községeket a fogyasztási adók kezeléséért bizonyos részesedés illeti meg. A pénzügyminiszter több pénzügyigazgatásnak rendeletet küldött, amelyben azon közsék részére, amelyek az adókat nem szállították be, a részesedés kiutalványozását betiltotta.

**Szilveszter.** A zalavármegyei fiatalság által tartott szilveszter estélyen, amelyről a részletes tudósítást más helyen adunk, felülfizettek: Stádel János 10 K, báró Solyomossy Ödön 8 K, Pethő Emil, özv. Kovács Kálmáné, Csapó Kálmán 2—2 K, összesen 24 K. Az összes bevétel volt 442 K, kiadás 384 K 40 f, tiszta jövedelem 57 K 60, amely összeget Bubicz Tivadar vármegyei

**Elektromos anyagok árának emelkedése.** A magyar és osztrák elektromos cégek 1905. december hó 11-én elhatározták, hogy tekintettel a gyártáshoz használt nyers anyagok árának folytonos emelkedésére, a kész áruk eladási árait 1906. január hó 1-én tul kiadandó árajánlataikban, valamint a beérkező megrendeléseknél is, egyelőre 10%-kal felemelik.

Ezt az áremelkedést következő körlevélben hozzák az érdekeltek tudomására:

Az utóbbi időben majdnem az összes, gyártásunknál használt nyersanyagok ára tetemesen emelkedett és ennek folytán az előállítási költségek és eddigi eladási árak között oly kedvezőtlen viszony állott elő, hogy eladási árainkat továbbra is fentartanunk lehetetlen.

Kénytelenek vagyunk tehát a villamos gépek, készülékek és egyéb elektromos anyagok eladási árait 1906. január 1-től kezdve egyelőre tíz százalékkal felemelni.

A. E. G.-Union Elektrizitäts-Gesellschaft, Wien. Aktiengesellschaft für elektrische Bedarf, Wien. Bartelmus, Donát & Cie., Brünn. Egyesült Villamossági Részvénytársaság, ezelőtt Egger B. és Tsa Budapest. (Erősáramu berendezések osztálya.) Elektrizitäts-Aktiengesellschaft vormals Kolben & Co., Prag. Ganz és Társa vasöntő és gépgyár részvénytársulat, Budapest. Weizer Elektrizitätswerk Franz Pichler & Co., Weiz. Magyar Siemens-Schuckert-Művek villamossági részvénytársaság, Budapest. Union Magyar Villamossági Részvénytársaság, Budapest. Gesellschaft für elektrische Industrie, Wien. Fr. Krizik, Prag-Karolinenthal. Leobesdorfer Maschinenfabrik von Ganz & Comp. Leobersdorf. Oesterreichische Siemens-Schuckert-Werke, Wien. Vereinigte Elektrizitäts-Aktien gesellschaft vormals B. Egger & Co., Wien.

A városi villamos telep-építés-vezetősége ezt az áremelkedést azon megjegyzéssel hozza a t. közönség tudomására, hogy 10% áremeléstőltekint azon felelnek, a kik 1905. december hó 31-éig költségtérítést kértek és kaptak, feltéve, hogy berendezéseiket f. évi január hó 31-éig megrendelik.

**Új vasutak.** Dr. Kreisler József és Györfy János nagykanizsai ügyvédek előmunkálati engedélyt kaptak Keszthelytől Gyékényesig vezető vasútvonalra. Az új vasut Keszthelytől kiindulva Hévíz, Aléopáhok és Szentgyörgyön át Zalaapátig, innen Esztergál, Szabar, Nagyrada, Kisrada, Garabonc, Karos, Galambok, Kis- és Nagyréce állomásokat érintve Nagykanizsáig vezetne; Nagykanizsától pedig átvágna Somogyba és Somogyzentmiklós, Stridó, Surd, Zákány érintésével Gyékényesnél esatlakoznék a Máv. fővonalához. Nagykanizsán és Keszthelyen örömmel fogadták az új vasut tervét s kétségtelen, hogy ezeknek a városoknak forgalmát jelentékenyen élénkítené az a vonal, amely Zala és Somogy ezen termékeny vidékét szelne át. Szó van arról is, hogy az új vonalat, ha kiépülhet, esetleg villamos erőre rendezik be s a főtelepet Keszthelyen helyezik el. Ez természetesen még csak tervezgetés. — A Muraközben egy Csáktornyától Luttenlbergig vezető szárnyvasutáról beszélnek, amely közgazdasági szempontból nagyon fontos. A kérdés azonban még csak a tervezgetés stádiumáig jutott.

**Kitiltott lapok.** A sümegi Kaszinó Eitner Zsigmond indítványára a Borsszem Jankót és az Ujság című napilapot, hazafiatlan maguktartása miatt, a Kaszinóból kitiltotta. — Zalavármegye Kaszinói és társaskörei ezeket a lapokat egymásután tiltják ki nagyon megfogytakozott olvasóik száma.

**Köszönetnyilvánítás.** Breisach Samuel ur az elaggott iparosok alapjára 10 koronát, a zalaegerszegi szabómunkások és szabómunkásnők szakegyesülete 30 koronát voltak szívesek adományozni. Fogadják a nemes szívű adakozók az ipartestület elnökségének hálás köszönetét.

**Érdekes vadászatok.** Gróf Szapáry László muraszombati uradalmában a minap hajtóvadászatot rendezett, 48 puskással és 650 hajtóval. A vadászat 2 napon át tartott. Terítékre került 726 darab nyul. — Gróf Széchenyi Tivadar felsőlendvai uradalmában ugyancsak a napokban 5 puskás 96 hajtóval 2 napon át vadászott. Elejtettek 576 nyulat, 3 őzet, 16 fácánt, 9 foglyot s 1 szalonkát.

**Nagy városok salakja.** Hogy mennyi salak és van a nagy világvárosokban, érdekesen mutatja ki egy amerikai statisztika. New-Yorkban átlag

minden nap 500 embert tartóztatnak le; minden nap legalább három csalárd bukás fordul elő s ugyanennyi súlyos testi sértés. Öngyilkosság is esik 2—3 egy napra s évenként 150—200 gyilkosság történik. Olyan baleset, amelynek emberélet esik áldozatul, szintén van naponként 12—15.

**Zalaegerszeg város népeseése 1905 évben.** Zalaegerszeg város területén az 1905 évben született 348 gyermek, meghalt 273 egyén; a szaporodás tehát 75. Házasságra lépett 85 pár. — A születések számát nem lehet keveselni, de a halálozás aránytalanul sok, annál inkább, mert tulnyomó része gyerekeknél fordult elő.

**Tolvaj szolgálégény.** Vigies József adriáneci szolgálégény legutóbb Stajrországból volt kocsis. Néhány hónapig szolgált egy helyen, de karacsony után megszökött. Gazdájának több értékes holmiját magához vette s hazajött. A mult héten Vas megyében Korongon el is szegődött, de a esendőrkök hamarosan felfedezték tartózkodási helyét s elfogták. A lopott holmit legnagyobb részben megtalálták.

**Alapszabály jóváhagyás.** A nagykanizsai vasuti személyzet önkéntes temetkezési egyletének módosított alapszabályait a m. kir. belügyminiszterium jóváhagyási záradékkal ellátta. — A csáktornyai kereskedelmi Casinó módosított alapszabályait kormányhatósági jóváhagyást nyertek.

**Az Irodalmi és Művészeti Kör hangversenye.** Tegnap este tartotta az I. M. K. ezidei első hangversenyét, amelyről egyelőre a következő rövid tudósítást adjuk. A hangversenyt akkora közönség hallgatta végig, hogy az »Arany Bány» nagyterme zsutólásig megtelt. A zenekar remekelt s a közönség lelkesen éljenezte Sándor Zsigmond karmestert. Gyönyörűen sikerültek dr. Halász Miksa fuvola- és Klímó Antal hegedűszólói. Az énekkar dr. Falk Zsigmondnak »Nászünnepe» című nehéz hangversenydarabját adta elő nagy tetszés mellett. Weisz Ignác főmérnök humoros felolvasása élénk derűtséget keltett s kedves száma volt az estélynek Hantke Emil verses elbeszélése: A kis herceg szerelme. A hangversenyt ott volt a város színe-java. Lapunk zártakor a közönség még együtt volt s a fiatalság táncolt. Az Irodalmi és Művészeti Kör ezen estélyen is, a társadalom minden rétegét összehozta, ezzel igazolja a művészet hatalmát a lelkek felett. Meg vagyunk győződve, hogy a körnek ezen nagytársadalmi ereje a jövőben még fokozódni fog.

**Sötétség a vicinálison.** A vicinális a fővonalakról kimustrált kocsikon hordja a pasasérokat, megfelelő lassúsággal. Éjszakának idején apró olajmécsek világítanak az utasoknak. De megtörtént, hogy kiégték a mécesek s valami hanyag lámpista (így hívják vasuti műnyelven a lámpakezelőt) elfelejtette őket megtölteni, a mécesek kialudtak s a sötétségben maradt utasok hiába sürgették a lámpák felgyújtását: nem volt olaj. Utaztak tehát sötétben, amíg valamelyik nagyobb állomáson meg nem töltötték a méceseket. Nászutasoknak kellemes lehet az ilyen véletlen, de nászutasok ritkán fordulnak meg a vicinálison, az utasok tehát zúgolódtak.

**Anarchisták.** Németországban nem sokat teketóriáznak az anarchistákkal. Kitoloncolják őket a határra s vissza nem eresztik. A mult héten 17 spanyolt kergettek ki, akik Magyarország felé vették útjukat. Annyit megállapítottak, hogy Györvármegyében többen megállapodtak, a többi lefelé vonult s kétségtelenül a Dunántul vannak. A belügyminiszterium utasította a hatóságokat, hogy ha gyanus alakokat felfedezik, tartóztassák le őket.

**Megnyílt a jégpálya.** Az új év meghozta a kívánt telet. Erős fagy kíséretében köszöntött be hozzánk az ujesztendő. A Zala egy éjszakán át beállott, a jégpályára bocsátott viz úgy megfagyott, hogy egyesek kíséretet tehettek a koresolyázásra. A hét folyamán annyira fokozódott a hideg, hogy a koresolyázó egyesület a jégpályáiyát az e sportot kedvelőknek megnyithatta. Esténként nagyobb társaság gyűl itt össze, hogy egy kis üditő testmozgásban vegyen részt. A jégpálya agetylenlél lévén világítva, kellemes szórakozást nyújt a sportkedvelő ifjúságnak.

**Egger pasztillái** gyorsan és biztosan hatnak kökögsnélnél, rekedtségelnél és elnyálkásodásnál, felülmulthatatlanok a torok és légzési szervek működési zavarainál, a gyomrot nem rontják és

kitünő izüek. Kaphatók minden gyógyszerházban és drogeriában. Doboza 1 K és 2 K. Próbadohoz ötven f. Főraktár: Nádor-gyógyszertár. Budapest, VI. Váci körut 17.

**Dohányzók figyelmébe.** A dohányjövedék különlegességi forgalmában a következő szivarok 25-ös csomagolásban is eladásra kerülnek: regalia favorita, 25 dbot tartalmazó fadobozban 6 K 40 f; operas especial 5 K 90 f; trabucos especial 5 K 40 f; regalia media 4 K 40 f. Emellett ezen szivarok százaz, illetve ötvenes csomagolásban az eddigi eladási árak mellett továbbra is forgalomban maradnak.

**Farkasok járnak.** A régi világban — úgy mesélik — a Dráva jegén sétáltak át hozzuk a farkasok. Horvátország tele volt rengeteg erdővel, amelyekben otthon volt a fenevad. Manap már kipusztították a rengetegeket s a farkasok száma is megfogytakozott. A régi meséből azonban annyi fennmaradt, hogy ha a Drávára csak jégvárta húzódik, azonnal híre fut a farkasjárásnak. Olyanforma hír ez, mint a fiemei cápa, amely a kikötőben minden éven megjelenik. Alig kezdődött el a hideg, már akadtak emberek, akik halották a farkasordítást, sőt egy paisszegi ember találkozott is két hatalmas órdással akik halálra rémítették. Ugy tele volt a vidék farkasokról szóló hírekkel, hogy egy becsületes mészároskutya áldozatul is esett, az alaptalan félelemnek. Három fuvaros fáért ment Kandikóba. Az ut melletti bokrok közül egy sovány, dühös állat ugrott a lovak elé. Az agyoncsigázott lovak rettenetesen megijedtek s félelmükben megálltak. A fuvarosok halottak valamit arról, hogy a ló nagyon fél a farkastól, farkast még nem is igen láttak s biztosra vették, hogy toportyánnal van dolguk. Hamar baltákra kaptak s az állatot sikerült is agyonütniök. Ott helyen megnyúzták s a bórét behozták Zalaegerszegre eladni. Akadt is egy félkegyelmű házáló, aki megvette a bórét 3 koronáért: később azonban kisült, hogy nem farkasbundát vett s a bór hajdani gazdáját Tiszának hívták és becsületes szolgálja volt egy mészárosnak.

**Beteg katonák.** Bizony sokszor megtörtént, hogy a beteg katonát bevitték a kórházba, ahol hónapokig szülőldött s hozzátartozói azt sem tudták, hogy beteg a messze földön szolgáló fiu. Hányszor csak a halálhíre érkezett s a szülőknek még az a vigasztalásuk sem volt meg, hogy a koporsót kikisérhessék. A jövőben másként lesz. A hadügyminiszter elrendelte, hogy a katonai kórházakban elhelyezett betegek állapotáról a hozzátartozókat időnként zárt levelezőlapokon értesíteni kell. A levelezőlapok portómentesek s azokat a kórházparancsnokságok és a vagyontalan betegek használhatják.

**Bankjegyek jelzése.** Gyakori eset, hogy a bankjegyekre jeleket irnak, bélyegzőt ütnek, szóval a bankókat megjegyzik. Az Osztrák Magyar Bank figyelmezteti a közönséget, hogy a keresztilirt, bélyegezett, vagy bármely módon megváltoztatott bankjegyet csak darabonként 10 fillér, illetve az ezreseknél 30 fillér előállítási költség megtérítése mellett fogadják el.

**Drótozzák a várost.** Zalaegerszegen szorgalmasan dolgoznak a villamvilágítás berendezésén. A vezetékeket már majdnem teljesen beállították s bár a kemény időjárás hátráltatja a telep szerelését, azt a jövő hónapban mégis üzembe helyeztetik. Ujabbban sok üzlethehelyiségbe és magánlakásba történt bevezetés.

**Akik szeretik a pecsenyét.** Kolompár Fekecs Lajos és élete párjánem vetik meg a csirkepecsenyét, de nincsenek abban a kellemes helyzetben, hogy minden vasárnap egy tyuk följön a fazekukban. Néha napján azonban mégis csak szert tesznek egy két csirkére, ingyen is. Az asszony a mult héten egy tyukászszekér körül settenkedett. A tyukász a koresmában ivott s a szekérét kinnhagyta az utcán. Meglátta azonban a eegányasszonyt s miután gyanus volt az inceselkedése, kiment, hogy elzavarja a szekér mellől. Az asszony először réltatlankodott, később hízeglésre fogta a dolgot s azt ajánlotta a tyukásznak, hogy kártyát vet neki. A legény szerette volna tudni, hogy jó szívvvel gondol e rá otthon hagyott mátkája behívta az asszonyt a koresmaszobába s kártyát vettetett magának. Amíg a jónő a kártyák jelentését magyarázta, előbujt a kapu mellől Kolompár Fekecs Lajos s az esti félhomályban, kitekerete néhány csirke nyakát. A jeles pár messze járt, mire a tyukász észrevetá hiáuyt.

szertárban  
Próbado-  
rtár. Buda-

edék külön-  
arok 25-ös  
k: regalia  
zban 6 K  
os especial  
Emellett  
esomagolás-  
továbbra is

an — ugy  
t hozzuk a  
teg-erdők-  
rad. Manap  
a farkasok  
éséből azon-  
rávára csak  
farkasjárás-  
umei cápa,  
elenik. Alig  
berek, akik  
szegi ember  
kik halálra  
farkasokról  
mészáros-  
félelemnek.  
ba. Az ut  
lühös állat  
zott lovak  
megálltak.  
hogy a ló  
nem is igen  
tyánnal van  
az állatot  
megnyúzták  
adni. Akadt  
vette a bőrt  
hogy nem  
zóját Tiszá-  
t egy mészá-

megettörtént,  
rházba, ahol  
zói azt sem  
szolgáló fia.  
s a szülők-  
t meg, hogy  
másként lesz.  
y a katonai  
állapotáról a  
vezérlapokon  
örtömentések  
és a vagyón-  
set, hogy a  
lútnak, szóval  
Magyar Bank  
keresztülirt,  
megváltozta-  
fillér, illetve  
költség meg-  
szorgalma-  
endezésén. A  
beállították s  
telep szere-  
zembe helyez-  
magánlakásba

aljegyzőnek, mint a vörös-kereszt egyesület pénztárnokának a rendező ifjuság átadta. — Örömmel adunk hírt arról, hogy ez a fényes estély a vörös-kereszt egyesület pénztárnokának ily szép jövődelmet hozott. Az estély nagy sikere a rendezőbizottság fáradhatatlan buzgalmanak köszönhető. A közönség jól mulatott, de egy kis panaszra mégis volt oka, amiről már nem a rendezőség tehet. Az »Arany Bányák« nagyterme a bál kezdetén olyan hideg volt, hogy a táncosokat tüdőgyulladásra kellett féltetni s a nem táncoló közönség fogvaegyva nézte jó darabig a mulatságot. Szünóra alatt pedig ismétlődött a hiányos kiszolgálással járó zür-zavar. A szálloda annyira impraktikusan van építve, hogy nagyobb közönség kiszolgálása nehéz; de nem lehetetlen. A közönség zugulódott is. A dolog talán inkább annak tudható be, hogy a szálloda új bérlője még nem ismeri teljesen a viszonyokat s reméljük, hogy jövőre nem lesz panaszra ok.

**Hazafias határozatok.** A sümegi Kaszinó közgyűlése elhatározta, hogy jövőben március 15-én és október 6-án hazafias ünepeket rendez amelybe belevonja a többi társaságokat is. A közgyűlés a Csányi szobor alap javára 50 koronát szavazott meg.

**B. u. é. k.** Hullott az idén is a B. u. é. k. Százazer szám hordta szét a posta az újvíi üdvözlőket s minden ajtón bekopogtatott egy sereg ember, aki borraivalóért kívánt boldog új esztendő. Hogy mit jelent szószerint az a négy betű, azt mindenki tudja; de hogy minő gondolatok között küldik s minő érzéssel fogadják, azt csak sejtí minden olyan ember, aki rabja ennek az értéktelen társadalmi konvenciónak. Talán azt jelenti az újvíi üdvözlő, hogy X. ur tiszta szívéből kíván boldog újévet Y. urnak? Dehogy. Legtöbb esetben X. ur egyáltalában nem törődik azzal, hogy Y. ur mennyire lesz boldog az Urnak 1906-ik esztendejében. A legtöbb esetben csak annyit jelent, hogy X. ur, mikor az év végén a legtöbb dolga van, kénytelen egy esomó időt névjegyek megcímzésével eltölteni, szídván eközben becses ismerőseit, akiknek boldog új évet kell kívánnia.

Aki kapja a rengeteg üdvözlőt, szinte ugyanazon kellemes érzésekkel van eltelve. Viszonozni kell a B. u. é. k.-et s ez időbe és pénzbe kerül.

Hogy miért tartjuk fenn ezt a szokást, amikor senki komolyan nem veszi. Üres képmutatás és formáság az egész, amelytől nem merik az emberek magukat emancipálni, mert attól félnek, hogy figyelmetleneknek tartanak őket. Már pedig aki egész évben szereti és becsüli embertársait, annak nem kell irást adni arról, hogy neki igazán örömet szereznie jóbarátainak az új esztendőben való boldogulása. Aki meg nem ösztönöz irja le azt a négy betűt, annak kár pazarolni a névjegyet és a bélyeget.

És a borraivaló jókívánók! Aki az embernek egész éven át szolgálókat tesz, annak csak szívesen kiszurjuk a borraivalót. De szokásba vették, hogy az utcán járó embernek ismeretlen alakok állják az útját a boldog újévet üdvözlővel s tartják a markukat. Az ilyen jókívánókat legcélszerűbb azzal kifizetni, hogy az ember kétszeresen visszakiívánja nekik a boldogságot és megy nyugodtan tovább. Egy hatos ára jókívánat nem sokat ér és sok hatos sokra megy.

**Meddig bírjuk?** Egy vidéki olvasónk, aki lelkes híve a nemzeti ellenállásnak, levelet intézett a szerkesztőséghez amelyben aggodalmasan kérdi: meddig bírjuk ki az ellentállást? Mi azt válaszoltuk, hogy lelkesedéssel bírjuk akár évtizedekig s anyagiakkal is legalább egy esztendőig. De azt hisszük, hogy a szükség lesz rá, tovább is. A vármegye tisztikarának fizetése biztosítva van már jó időre s napról napra folyik a pénz a hatvanas bizottság rendelkezése alá. Addig, amíg egy vadászársaság — amint egyik hírünkben olvasható — a nemzeti ellenállás céljaira 22 ezer koronát ajál fel, nem kell félni. Mi kibírjuk és várhatunk.

**Uj ügyvéd.** Dr. Weisz Endre, Weisz Tivadár zalaegerszegi kereskedő kitűnő képzettségű fia, aki nemrég tette le az ügyvédi vizsgát, Zalaegerszegben telepedett le s ügyvédi irodáját a múlt héten megnyitotta.

**A zalaegerszegi népkönyha tevékenysége.** A népkönyha december hónapban áldásos tevékenységet fejtett ki a szegényekért. Kiszolgáltattott 753 ebédet, amelyért 316 K 26 fillért fizetett. Ujabbon pedig adakoztak a népkönyha javára:

K. L., Skublics Jenőné, Báró Berger Sajtör, 10—10 K. Horváth Imre Marócz 5 K. Kaszter Sándor 4 K, Rechnitzer Miksáné 3 K, Föglein Miklós, Kukorely Ferenc Páka, Balassy Miklós 2—2 K, özv. Thassy Ferencné 1 K. Az adományokért hálás köszönetet mond a népkönyha vezetője. Dr. Isó Jánosné. — A nyomor napról-napra terjed s a legfontosabb szociális feladat: az éhezők szenvedéseinek enyhítése. A társadalomnak nemcsak a szegények iránti kötelessége, hanem saját érdeke is, hogy a nyomorultak, a munkaképtelenek asztalát istápolja, hogy a sors által sújtott emberek hálás szívvel gondoljanak a jöltevőkre s ne összeszorított ököllel átkozódjanak azok ellen, akiknek a gondviselés legalább enivalót és meleg szobát adott. Nálunk a közönség szinte feltűnően hidegen viselkedik az általános emberbaráti intézményekkel szemben s ha néhány jótékony asszony szívében nem égne a szeretet tüze, aligha találnának a szegények terített asztalt, a fázó gyermekeknek nem nyujtana senki meleg ruhát, az árvák nem imádkozhatnának a kis Jézuskához a jótékony fényes karácsonyfája tövében. Azok a jószívű asszonyok a szeretet nevében foglalkoznak a legnemesebb szociális feladatokkal, amelyek felett a politikusok és nemzetgazdák elvi vitákat folytatnak. Az elvek hangoztatása nem sokat segít a szegényeken, akiknek meleg szoba és egy falat kenyér kell. A társadalomnak többet használ egy jószívű asszony, aki a szegényekről gondoskodik, mint a tudós kötetekre menő munkája, aki elvekkal akarja enyhíteni a tömegnek nyomorát. Támogass mindenki a nők nemes munkáját tőle telhetőleg. Nem csak erkölcsileg, hanem egy kis anyagi segílyt nyujtson. Ne burkolózzanak be a jobbmóduak az önzés köpönyegébees; nyissák meg erszényüket a szegények javára. Adakozzunk a népkönyháának, amely táplálja a szegényeinket, akik mindig lesznek közöttünk.

**A zalaszentgróti önkéntes tűzoltó testület** december 26-án tartotta meg a tánemulatságát, mely alkalommal felülfizettek: Zahorán Pál 5 K, Schmeller Jenő, Brenner Ernő 4—4 K, Horváth György, dr. Misner Antal, Paál Viktor, Viosz József, Beck Zsigmond 3—3 K, Hublin János, Varga Károly, özv. Berger Jánosné, Steiner Dávid, Scholtz Károly, Nagy Kálmán, Neuman Mór, Benkő Lajos, Farkas Anna 2—2 K. Weisz Lajos, Hirtenstein Adolf, Zsiday József, Kovács György, dr. Kassay Győző, Simán Jenő, Bauer Rezső, Bereczk Gyula, Szalai Ignác, Scheffer Jenő, Mosonyi Henrik 1—1 K. — Fogadják a nemes szívű adakozók ez uton is a parancsnokság legmélyebb köszönetét.

**A Mária telep új kormánybiztosa.** A kormány gróf Festetics Tassilótól bérbe vette a Balaton déli oldalán, Somogy megyébe fekvő immunis szőlőterületet, az ugynevezett Mária telepet, amelyet szőlővel való telepítés kötelezettsége mellett egyeseknek bérbe adott, illetve később eladott. A telepítés vezetését a földművelési miniszter egy kormánybiztosságra ruházta, amelynek élén a nem rég elhalt gróf Széchenyi Imre állott. A kormány gróf Széchenyi Imre helyére Barits Gyula keszthelyi lakost, a Balatoni Halászati Társulat igazgatóját nevezte ki s a kormánybiztosság székhelye ez évtől kezdve Keszthelyen lesz.

**A balatonfüredi gőzhajó kikötő áthelyezése.** A Balatoni Szövetség ártirt Zalavármegyéhez aziránt, hogy a balatonfüredi gőzhajókikötő hidat más alkalmasabb helyre helyeztesse át s illetve újra építtesse, mert az mai állapotában fuvarozára nem alkalmas.

**Közgyűlés.** A zalaegerszegi Chewra Kadischa (Szent Egyesület) a minap tartotta meg évi közgyűlését, a melynek tárgya volt a 23 tagból álló választmányának a megválasztása. Az egyesületnek ez idő szerint 130 rendes tagja van, a kik közül 108-nak van érvényes szavazati joga. A tagok közül 71 szavazott s megválasztották a következőket: Berger Miksa, Breisach Sámuel, Büchler Jakob, Balassa Benő, Csillag Miksa, Deutsch Ferenc, Fuchs Samu, Fiseber László, Fürst Sándor, dr. Graner Adolf, Gráner Géza, Grünbaum Ferenc, Heinrich Lipót, dr. Kaiser Emil, Kohn Jakob, Pfeiffer Henrik, Rosenberg Zsigmond, dr. Rosenthal Jenő, Schütz Sándor, Schwarz Mór (lisztkereskedő), Sterna Farkas, Weinberger Hermán, Weisz Armin. A főrabbi és hitközségi elnök hivatalból tagjai a választmányban. Az alakuló gyűlést, amelyen megválasztják maguk közül az elnököt, alelnököt, 3

gondnokot, pénztárnokot és ellenőrt, ma délelőtt 1/2 11 órakor tartják.

**Jönnek a színészek.** Szilágyi Dezső színigazgató, aki a múlt évben is Zalaegerszegben játszott, február végétől virágvasárnapig újra hozzánk jön. A hatóság engedélyét már megkapta. Szilágyi új társulatát nem ismerjük, tehát még nem nyilatkozhatunk róla.

**Mulatság.** A zalaegerszegi kereskedő ifjak önképző egyesülete és a szegény gyermekeket felruházó Chanuka egyesület — miként azt falragaszok előre is jelezték — Szilveszter napjának előestéjén, azaz december hó 30-án a »Korona« szálloda nagytermében »Fregoli« bohóc-estélyt rendezett. Az estély iránt az érdeklődés a társadalom minden rétegében általános és széleskörű volt. Nem meglepő tehát, hogy az estély ugy anyagilag, mint erkölcsileg a várakozáson felül fényesen sikerült. Az estély keretében a kereskedő ifjak önképző egyesület tagjai közül többen mulattató, részint általános, részint helyi vonatkozású euplékkal és tréfás szövegű dalokkal mulattatták a nagy számban megjelent közönséget. A jól betanult dalok és euplék oly hatást keltek a közönség soraiban, hogy a szereplők kénytelenek voltak azokat többször megismételni. Az estély sikerének emelésében legfőbb szerepe volt Erdős Gyulának, a kereskedő ifjak önképző egyesület helyettes igazgatójának, aki lankadatlan buzgalommal tanította be az egyes szereplőket. Az előadás után tánc következett, mely csak a reggeli órákban ért véget. — Az estélyen felülfizettek: dr. Gráner Adolfné, dr. Czinder István 10—10 K, Gráner Géza 8 K, Ördögmatka rendezősége, Domokos Ignác 6—6 K, Breisach Sámuel, Tosch Károly 5—5 K, Gyarmati Vilmos 4 K, N. N., dr. Fürst Béla, Heinrich Vilmos 2—2 K, Kohn Gyula, Löwinger Simon, Schütz Frigyes, Grosz Győző, Kaiser Albert, Lechner Hermán, Weisz Armin, Koszteliez Miksa, Hámor Emil (Budapest), Polgár Arnold, Haas Lajos, Stern Farkas, Schütz Samu, Arvay Henrik (Budapest), Sándor Jenő (Szombathely), Mandelbaum Mór (Alsó-lendva), Milhoffer M.-né 1—1 K, Kallmár Ella 50 f, Unger Antal 20 f. A felülfizetésekért ez uton is hálás köszönetet mond a két egyesület.

**Dominó estély.** A Zalaegerszegi Szegény Gyermekek Karácsonyfa Egyesületének jövő szombaton tartandó dominó estélyére a meghívókat szétküldték. A mulatság iránt nagy érdeklődés mutatkozik s a dominókat, amelyeket a választmány rendelt, a Reisinger és Eisner cég árusítja, darabonként 4 K. 40 fillérért.

**Farsang.** A nagykanizsai izr. jótékony nőegylet tegnap tartotta mulatságát, amelynek „felfordult világ“ címet adott a rendezőség. Ebbe a keretbe sok mulattató epizód elfér. — A nagykanizsai társaságokban és kaszinóiban kedélyes Szilveszter estélyeket rendeztek, amelyeken szünóra alatt tombola volt. — A tapolecai izr. jótékony nőegylet fényesen sikerült Szilveszter estélyén Tollagi Adolf, a budapesti népszínház tagja előadta az Electra paródiát s több kuplét énekelt, amelyeket a nagy közönség zajos tetszésnyilvánítása kísért. A mulatság reggelig tartott s a nőegylet pénztárának 375 koronát jövedelmezett. — A letenyi iparos olvasóköri tegnap táncceal egybekötött megnyitó estélyt rendezett. — A keszthelyi gazdasági tanintézeti athletikai club január 26-án vívőversennyel egybekötött táncestélyt rendez. — A keszthelyi jótékony nőegylet 13-án táncestélyt rendez, amelyet megelőzőleg a keszthelyi hölgyek előadják a „Babatündér“ című balettet.

**A keszthelyi gazdasági akadémia.** A földművelési miniszteriumban azzal a tervvel foglalkoznak, hogy két gazdasági tanintézetet, és pedig a keszthelyit és a kolozsvárit, akadémivá fejlesztik, mert Magyarország egyetlen gazdasági akadémiaja, a magyaróvári nem képes befogadni a hallgatókat. A gazdasági pályára készülő ifjuság ugyanis legtöbbszörre érettségi bizonyítvánnyal kezdi meg gazdasági tanulmányait s szívesebben látogatja az akadémia, mint a gazdasági tanintézeteket. Ha az országban három gazdasági akadémia lesz, a túlzásufolás elkerülhető lesz.

**Tűzvész.** Szilveszter estén Szentkozmadombján kigyuladt Sóvay István gazdaember pajtája s miután nagy szélvész uralkodott, a tűz veszedelmes gyorsasággal terjedt. A lakosság a legnagyobb erőfeszítéssel dolgozott, mégis leégett hat ház és több melléképület.

A tél. A tél hivatalosan december 19-én kezdődött s az idén a kalendárium nem is nagyot késett, mert néhány nappal később beállt a nagy hideg. Téli világ van már egészen, csak a hó és a esengős szánok hiányoznak. A téli sport is megkezdődött. Az ifjuság vígan koresolyázik a vasut melletti kiöntéseken, sőt a jégpálya meleg forrásai fölött is befagyott a víz. A hőmérő állandóan a fagypontra alul áll s éjszakánként 7—8 fokig süllyed. Az idő állandóan derült s a gazdák attól tartanak, hogy a hideg kárt tesz a vetésekben, ha nem kapnak hótakarót. A Balaton mellől írják, hogy a tó teljesen befagyott, de a jégen még nem indult meg a közlekedés, mert a pánccal még csak néhány centiméter vastag,

## Rigmusos krónikája

avagy története az 1905. esztendőnek.

Tinódi Lantos Sebestyén diák módjára megénekelte  
Theodorus diák.

Komor, sötét felhő tornyosul az égen,  
Aggasztó honfigond, minő nem volt régen:  
Igy mult el az ó-év, s az új és így kezdi. —  
Tár a magyar nemzet s reményét nem veszi.  
Bizik Istenében s bizik ős jogában,  
Bizik ős királya jobb belátásában.  
S nem is fog csalódnai; megszokhatta immár,  
Lossan érő gyümölcs, de édes, amit vár;  
Hét vezér ültette, magyar vér öntözte,  
Dús fáját ezer év megnemesítette.  
— De nem álljuk útját a krónikás rendnek,  
Kezdődjék elülről; sora van mindennek.  
Ne öltük egymásba kit elül, kit hátul,  
Halljuk a krónikát! — kijön az magától.

Hálás, szent kegyelet hangolja a lantom,  
Mikor az elmúlt év nekrológját tartom;  
Annai jelesünknek kár volt még elmenni,  
De e földi élet buborék, más semmi . . .  
Azért siettek egy boldogabb hazába,  
Hol nem gyötör senkit a földi kín láza.  
Vukovich Sándor volt, ki e sort megkezdte,  
Boldogan kelt utra dolgát jól végezte;  
Magyar hazájának lerotta adóját,  
Győzelmesen hordá magyarság zászlóját.  
A magyar Pozsony lesz legdicsebb emléke,  
Nyomdokain halad hálás nemzedéke.  
József főherceg-ben pártfogott vesztettünk,  
Sulyos gondjainkban őrt állott mellettünk;  
Dicső apja szíve dobogott keblében,  
Palatinus Jóska volt a nép kedvében.  
Királyi hercegünk magyarabb már nincsen,  
Haló porában is, áldja meg az Isten!  
Szapáry Gyula gróf szintugy elköltözött.  
Tisztelt név a magyar miniszterek között.  
Meszlényi Gyula-ban, Szatmár püspökében,  
Főpap s jó hazafi dült ki egy személyben.  
Strossmayer József, a diakorári püspök . . .  
De mortuis nihil . . . itéltek fölöttök. —  
Kun Gáza gróf tudós magyar főúr vala,  
Nevét hirdeti az Emke diadala.  
Kár, hogy ily nagy szívet a sírhant bétakar!  
Utána ment nyomban Andrássy Tivadar.  
Gróf Keglevich István párban esett el,  
Új tanulság lép föl a gyászos esettel. —  
Wesselényi Belát, a nagy Miklós sarját,  
Elvesztettük s benne jeles nemzetgazdát.  
Bartha Miklós-nak is kár volt még elmenni,  
Azt a szürös tollat kezéből kivenni.  
A régi gárdának egyik büszkesége,  
Legidősb Szász Karoly céljához elére;  
Simeonként halt meg ez a püspök — író,  
Megjutalmazta őt a mennyei Bíró.  
Bajza Lenkének is ily szép volt halála:  
Nem volt még kedveltebb hölgy író önála;  
Dicsőséggel vonult Parnassus hegyére,  
S rövid napok mulva követte hű férje,  
Jó Beniczky Ferenc, Pestmegye vezére,  
(Most immár Laszberg gróf jutott hült helyére. . .)  
Jcles író veszték Fái I. Belában,  
Ügyes színműíró jó Gerő Károly-ban;  
Kemechey Jenő szintén szépen fejtett,  
Jaj, de jött a Kaszás, s neki menni kellett.  
Tudósaink közül elment: Csiky Kálmán  
S Borbás Vince tanár, a mezőket járván,  
Bent és kint elismert, híres botanikus,  
Mint Liphay Sándor a jeles technikus.  
Zirzen Jankának is jusson egy ciprus ág,  
Emlékét őrzi a pedagógus-világ;  
Nőnevelésünknek volt egyik vezére,  
Szívjóságért sok áldás száll nevére.

S mért feledkeznék meg „cándor lantosunkról“,  
A híres Hazafi — Veray Jánosról! . . .  
Van öneki annyi érdeme a hazán,  
Mint sok vad szívek, mely nem érez igazán.  
Ostorozva őket szörnyű rigmusokkal,  
„Megrovási kaland“ volt tele marokkal.  
S csakis addig éljen minden igaz magyar,  
Amíg a honnak él s míg nekünk jót akar.  
Nyugodjanak békén az elköltözöttek,  
Órök világhosszág ragyogjon fölöttök!

A lefolyt esztendőt vissza nem kívánjuk,  
Sorsunk javulását az újétől várjuk.  
Ex-lexben oszlatták fel az országgyűlést,  
Téli választásban kerestek enyhülést.  
Bezzeg, meglepő volt a nem várt eredmény:  
Győzött az ellenzék . . . Óh, csalóka remény! —  
Im „döntött a nemzet!“ mire fel volt hiva,  
Alkotmányos többség — amint meg van írva —  
A kormány gyeplőjét kezében tarthatja,  
Istentől nyert jogát im, gyakorolhatja.  
— Isten s a magyar nép ilyen döntött tehát . . .  
Vén Európának szeme, szája elállt. —  
Bécsben pedig vágtak gót stílusú arcokat,  
A Kossuth-hundoktól soh sem vártak sokat.  
Goluhorszky szédült, Körber zöldült, kékült,  
Gautsch pápaszeme szörnyen elcsötélt.  
„Mekpallandultá tán, osz o gutyo mótyor!?“  
— Nem: csak szeme nyílt ki kedves osztrák sógor. —  
Értsük hát meg egymást, beszéljünk, de nyíltan!  
Négy század meggyéjén a terminus itt van . . .  
De alig, hogy szölvünk, lón nagy patália,  
Es megbokrosodott Bécsnek ija-fia.  
Szapperlőtozását még most is hallhatjuk,  
S kedves Agenorkát lefözve láthatjuk.  
Látjuk a nagy Luegert, dül veszttségében,  
Ordító számaron lovagol mérgében;  
Hozná ellenünk az osztrák armádiát . . .  
De a Burghól egy hang geh zum Teufelt kiált.  
— Hagyd el osztrák szomszéd, ne rontsd a természet,  
Ha mi baj van nálunk, te csak tetézheted.  
Majd eligazítjuk a magunk portáján;  
Nyílik még virág a szabadságunk fáján.  
A megpróbáltatás ideje lezajlik,  
A nyomor s szenvedés nem tarthat sokáig. —  
Fejérváry báró kormányt alakított,  
Őcska szokásokkal snájdígul szakított;  
Magyar sem szereti az új állapotot,  
Nem talál programja számára új pártot.  
De talált Kristóffy, bár nem a t. Házban,  
De Házba igyekvő szocialistákban.  
Fogott hát törököt, ki most nem ereszti,  
S a sok ígéretet immár unni kezdi;  
Hamarább megadja mindazt, mi neki jó:  
Népjogokat, voksot a koalíció. —  
A véres zavargást lassankint elhagyja,  
Bizalmát és szavát Kossuthéknak adja.  
Passiv ellenállás volt a vármegyékben,  
Adó s ujonozás mind ugy maradt félben;  
Nem installálják az új főispánokat,  
Kik visznek magukkal esendő szuronyokat.  
Meggonta a kormány a pénz-dotációt  
Renitens megyéktől az új szubvenciót,  
Hivatalnokoknak önkéntes adomány  
Járja a megyékben, ha nem ad a kormány.  
Ha nincs országgyűlés — négyszer napolták el!  
Ellenkezés sausen; ezzel hagyjunk hát fel.  
Krónikás hűséggel följegyeztünk mindent,  
Álljon be a jogrend! — erre kérjük Istent.

A huszadik század ifju erejével  
Reformokra készül, új eszmékkel lép fel.  
Mindenfélő lázas a nemzetek vére,  
Unott már a régi . . . új lépjen helyére! —  
Demokrata eszmék szárnyalnak a légben,  
Új reményt élesztve a fölséges népben.  
Vajh, ne lenne ez kés a gyermek kezében,  
Ne vágná meg magát a játék hevében! . . .  
Az elmúlt esztendő mint azt bizonyítja,  
Új korszak kezdődik; — s merre van a nyitja?  
Oroszország kezdte . . . Óh, csodák csodája!  
Mit jegyez fel onnan, Kliónak táblája . . .  
Véres vereségét még ki sem heverte,  
Japánal a békét csak hogy megkötötte;  
Még friss vértől csurgó fégyverét fölkapta,  
S a szarnok hatalmat vele megtámadta.  
Szociális téren dühöng lázadása,  
Általános sztrájknak ez a folytatása . . .  
Békekötő Witte nem bír a viharral,  
Finnekkal, lettekkal s — a reakcióval.  
Az újalkotmányban nincsen sok köszönet;  
Nehéz bekötni a folyton vérző sebet. —  
Nagy idők hírnöke az a furcsa eset,  
Kis Montenegró is alkotmányt hirdetett.

A Balkán népei vulkánon táncolnak,  
De a fehér cárhoz hiába fordulnak.  
Bolgár, szerb koncot vár Macedóniából,  
A román vegetál Isten jóvoltából.  
Az albán partokért olasz, osztrák verseng,  
Szegény Abdul Hamid ottalomért eseng.  
Meg is oltalmazták kapzsi nagyhatalmak,  
Láttuk föllépését monstre hajóhadnak.  
Gyámság alá teszik a szultán pénztárát,  
Az alvó török nép vallja ennek kárát.  
Meddig is alszik még? hisz virrad mindenütt, —  
A vörös kakas szól . . . az óra nyolcat üt . . .  
A hármass szövetség — mondják — szilárd  
[volna.

Hogyha Vilmos császár halkán szónokolna;  
De így fölzajgatja békés szomszédjait,  
Anglus és francia szervezi hadait;  
A spanyolt is bántja ez a gógós sértés,  
S im, megszületett a marokkói kérdés;  
De ez bizonyára nem lesz casus belli,  
Gyarmatait Vilmos bölcsen mérlegeli.  
Égre-földre eszkzik: föntartja a békét.  
Hogy germanizálja Posen lengyel népét.  
Anglia is fordít egyet köpönyegén,  
Megbuktatta Balfourt, ki már öreg legény.  
Toryk helyett wigek fogják meg a gyeplőt,  
Edvárd azt óhajtja, mi volt husz év előtt . . .  
Védámos forgalom izgatja a népet, —  
Szabad kereskedés jogaiba lépett.  
Franciaországnak jól mehetne dolga,  
Ha Combes-nak tanácsát nem követte volna;  
Nem lehet forrását bedugni a juszak,  
A kiközösített katolicizmusnak.  
Mit ér a tekintély, mit ér a hatalom,  
Ha nincsen mellettünk az égi igralom?  
Vallás nélkül nincs nép, nem boldogul nemzet, —  
Csak az végezhet jól, ki Istennel kezdett.  
Közös gyászunk is van Franciaországgal,  
Jules Verne, Reclus és Oppert nem várt halálával.  
Végzem Norvégian, miként a csemegén;  
Elvált svéd urától s új nap ragyog egén.  
Szabad akar lenni (svédnek dülnek-fulnak . . .)  
Kényelmes lesz a trón Hakon király urnak.  
Félre, te rozsdás lant, ne zengd a jövendőt . . .  
Adjon az Uristen boldog ujesztendőt!

Finis.

## Gazdasági Egyesület közleményei.

### Jegyzőkönyv

felvett Zalaegerszegen a Zalavármegyei Gazdasági Egyesület 1905. év december 27-én tartott rendes közgyűlésében.

Jelen voltak: Hertelendy Ferenc elnökle  
alatt Elek Ernő, dr. Hérics Tóth Jenő, Nagy  
László, Szentmihályi Dezső, Thassy Imre, Tuss  
Antal, Koller István, Gruner Lajos, Malatinszky  
Ferenc, Mesterházy Jenő, Fitos Márton, Strausz  
Sándor, Z.-Szentmihályi község bírója (Goldmann  
Ignác), Zala-Szent-Iván község bírója (Kaszás  
György), Csertán Károly, Arvay László, Csutor  
József, Krosetz Gyula, Szüts Dezső, Fischer  
László, Zathureczky Márton, Zathureczky Ele-  
mér, Lövenstein Jakab, Szily Kálmán, Trsztyánszky  
Ödön, Víz Gáza, Eitner Sándor, Udvardy  
Vince, dr. Csák Károly, Marton László, Sárközy  
Viktor.

Elnök a tagok üdvözlésével az ülést megnyitja.  
Első sorban szomorú kötelességet kell telje-  
síteni, amennyiben egyesületünk életében tevő-  
kenyen részt vevő tagjainak, id. Jerffy Adolf-  
nak, Bezerédj Lajosnak és Stugel Józsefnek  
haláláról kell megemlékeznie. Indítványozza, hogy  
közgyűlés a haláleset felett jegyzőkönyvileg fe-  
jezze ki részvétét. Az indítvány egyhangulag  
elfogadtatik.

Elnök a mai gyűlés jegyzőkönyvének hiteles-  
sítésére Nagy László és Arvay Lajos tagtárs  
urakat kéri fel.

Mielőtt a közgyűlés rendes tárgysorozatára  
áttérne a számvizsgáló bizottság ujjaalakításáról  
kell gondoskodni. A számvizsgáló bizottság Deák  
Mihály elnökle, alatt Malatinszky Ferenc, Szüts  
Dezső, Bosnyák Géza és Csutor János tagokkal  
ujra megválasztatik.

Áttérve a rendes tárgysorozatra elnök a köz-  
gyűlésnek tudomására hozza, hogy a tárgysoro-  
zat 3-ik pontja azon okból, mivel sem az indit-  
ványtevő a gyűlésen nem jelent meg, sem  
indítványát írásban be nem adta, a napirendről  
levétetik.

## I.

a) Titkár jelenti: a »Gazdasági Olajipar és Terményáru Értékesítő Vállalat« átiratban megkereste egyesületünket, hogy az aradvármegyei gazdasági egyesület, s más egyesületek mintájára, állítson fel kebelében egy fogyasztási és értékesítési szövetkezetet. Ezen szövetkezet felállításából az egyesületnek, úgy, mint tagjainak szép anyagi haszna származnék. A Gazdasági Olajipar és Terményáru Értékesítő Vállalat igazgatója Laehne Hugó ur, aki az aradvármegyei szövetkezetet is szervezte, a szövetkezet felállítása és szervezése körüli utmutatások megadása végett szívesen megjelenik az egyesületnél, s annak a szervező és felállítási munkálatoknál közre jár.

Közgyűlés határozatilag kimondja, hogy felkéri Laehne Hugó urat, miszerint a legközelebbi közgyűlésünkön megjelenni, s a fogyasztási és értékesítési szövetkezet felállítására vonatkozó ismertetését előterjeszteni szíveskedjék.

b) Titkár jelenti: a bizományi terményáru raktár felállítására vonatkozólag Szalay Gyula budapesti nagykereskedőtől ajánlatot kapott, amely szerint nevezett nagykereskedő hajlandó díjmentesen az egyesület részére gazdasági terményárukat rendelkezésre bocsátani, amelyet az egyesület adna ki tagjai számára. Az áru kiadásánál az egyesületet anyagi felelősség nem terhelné, mert ha megrendült hitelképességű egyén óhajtaná árut vásárolni, akkor a nagykereskedő megkérdezésével kiadhatnák az áru, vagyis minden esetben Szalay Gyulát terhelné az anyagi kockázat.

Elnök indítványára közgyűlés elhatározza, hogy ez ügyre vonatkozólag boesátkozzék elnök és titkár Szalay Gyulával további tárgyalásokba.

## II.

Titkár jelenti, hogy az 1905. évi október hó 9-én megtartott rendkívüli közgyűlés határozata értelmében Neuman O. nagykanizsai céggel érintkezésbe lépett. Időközben azonban az O. M. G. E. is értesülvén a dologról, beküldte felhívását, hogy a műtrágya vásárlásnál az ő közvetítésüket vegyük igénybe. Ezenkívül még Tódor R. utóda esáktornyai cég is beadta ajánlatát. Az ajánlatok következőképpen viszonyulnak egymáshoz: az Omge. ajánlja a műtrágyát (superphosphát) 40 fillérért kg. %-onként, s ad az egyesületnek 28 korona közvetítési díjat. Tódor R. utóda ajánlata 47 fillérré esik ki kg. %-onként vagyis az Omge. ajánlatánál drágább. Neumann O. ajánlja a superphosphátot bármely zalamegyei állomásra 45.5 fillérért kg. %-onként. Ezen ajánlat az Omge. ajánlatával szemben végül 16 %-os spphnál 56 K., a 17 % superphosphátnál 39.50 K., a 18 % superphosphátnál 63 koronával, s így tovább, olcsóbb. Felkéri a közgyűlést ez ügyre vonatkozó érdemleges határozathozatalra.

Közgyűlés határozatilag kimondja, hogy miután vannak kartellen kívüli gyárosok, akik az ajánlottnál olcsóbban vagyis 45 fillérért is szállítják kg. %-onként a superphosphátot, nem köti le magát Neuman O.-val szemben, annyival inkább is, mivel a szállítás csak waggonrakományban történik, s így a kiszagda a kedvezményt igénybe nem veheti, a nagybirtokos pedig, ha nincs megköve, esetleg nagyobb előnyöket biztosíthat magának mint amilyenben így részesülhetne. Ez okból titkár megbizatik, gyűjtse össze a megrendeléseket, s amennyiben kellő mennyiségre jön megrendelés össze, a megrendelés alapján boesátkozzék alkudozásba az ajánlattevő felekkel.

## III.

Titkár jelenti, hogy a f. évi október 9-én megtartott rendkívüli közgyűlés határozatának megfelelőleg a villanytelep számára a városnak eladott telekre vonatkozólag a szerződések megkötettek, a melyeket bemutat. Kéri a közgyűlést a város, Morandini, Stetka és Selmidttel kötött szerződések jóváhagyására.

Közgyűlés határozatilag kimondja, hogy a szerződéseket az egyesületi ügyésznek felülbírálat végett kiadja, s amennyiben ez pótlásra nem szorul elfogadja. A jóváhagyott szerződések alapján azután foganatosíttatni fognak a telekkönyvi és bekebelezés eljárások.

## IV.

Titkár jelenti, hogy a keszthelyi gazdasági tanintézet tanári testülete az egyesület millenáris ösztöndíja elnyerésére Talián István III. éves

hallgatót, zalamegyei születésű fiút, 2.5 érték-számmal, mint legméltóbbat ajánlja.

Közgyűlés a tanári testület javaslatát egyhangulag elfogadja, s ezen tanévre az ösztöndíjat Talián István III. éves hallgatónak kiadatulni rendeli.

## V.

Titkár jelenti, hogy a legutóbbi közgyűlés lefolyása óta a titkári hivatalnál egyesületi tagokul jelentkeztek: Bartha László, Szily Kálmán, Polgár Arnold, gróf Somasich Antal, dr. Hérics Tóth Jenő, Rohonczy István, Duánutuli Vajkiviteli Vállalat, Tótszentmárton, Tótszerdahely, Molnári, Erdősa, Petrivente községek.

Közgyűlés a jelentést tudomásul veszi, a jelentkezőket a tagok sorába iktatja.

A tagok számának eme örvendetes szaporodásával szemben titkár jelenti, hogy egyesületünk tagjainak száma halálozás folytán 3 taggal megkevesebedett. Az elhunytak id. Jerffy Adolf, Stuger József és Bezerédj Lajos.

Tudomásul szolgál

Titkár jelenti, hogy Ruzsics Lajos okl. gazdasági, volt egyesületi tag személyesen azon kérelemmel fordult a titkári hivatalhoz, hogy a számvizsgáló bizottság 1905. március 3-ikán megtartott gyűlésében felvett jegyzőkönyv 3-ik pontjának rá vonatkozó része töröltessék, amennyiben ő hajlandó a hátralékos 30 korona tagsági díjat megfizetni, s kéri, hogy annak megfizetése után továbbra is egyesületi tagnak tekintessék.

Közgyűlés határozatilag kimondja, hogy amennyiben Ruzsics Lajos fizetési kötelezettségének eleget tesz, őt továbbra is az egyesület tagjának fogja tekinteni.

## VI.

Titkár jelenti, hogy a múlt évben, s ez évben is hivatalbeli elődje ifj. Voigt Ede kezdeményezésére a zalavármegyei községek nagy számmal léptek be az egyesületi tagok sorába. Az egyesület ezen törekvésében elsősorban nagyságos Csértán Károly alispán ur, továbbá a járási főszolgabíró urak hathatósan támogatták. Felkéri a közgyűlést, hogy egy nagyságos Csértán Károly urnak, mint a járási főszolgabíró urnak eme önzetlen, az egyesület és a gazdaközönség, s így a közigazgatás érdekében kifejtett buzgólkodásukért jegyzőkönyvileg köszönet szavaztassék, s erről illetők jegyzőkönyvi kivonat útján értesítsenek. Tekintettel arra, hogy egy az alispán mint a járási főszolgabírók önzetlen munkálkodásukkal az egyesületet működésében folytonosan és hathatósan támogatják, kéri, hogy a jegyzőkönyvi köszönet szavazás azon főbírákra is kiterjesztessék, akik most a főszolgabírói állásokat betöltik, de még 1904-ben nem voltak főbírák.

Közgyűlés a javaslatot egyhangulag elfogadja, s a jegyzőkönyvi kivonatot az illető urnaknak megküldetni rendeli.

## VII.

Titkár jelenti, hogy a legutóbbi időben Tófejen 20 tag 61 üzletrésszel. Gutorföldön pedig 13 tag 23 üzletrésszel tejszövetkezetet alakított. Tudomásul szolgál.

## VIII.

Titkár jelenti, hogy Kalmár József kertész, az egyesületi kert bérlője azon körülményből kifolyólag, hogy az egyesület az általa bérből birtokos kert a villanytelep és házépítési célokra eladta, ő kárt szenvedett, s igaz ugyan, hogy az egyesület egész kártérítésre nem kötelezhető, mégis kéri a közgyűlést, miszerint vele szemben méltányosságot gyakorolni kegyeskedjék, sőt az 1905. évre fizetendő 600 korona bérösszeg megfizetése alól felmentse.

Közgyűlés határozatilag kimondja, hogy az eladás következtében, s a szerződésnek erre vonatkozó pontja alapján 1905. évi december hó 31-én Kalmár Józseffel szemben egy a kert mint a lakásra nézve a szerződést megszüntnek tekintik.

Tekintettel Kalmár József kérelmére, közgyűlés vele szemben méltányosságot gyakorol, s őt az 1905. évre fizetendő 600 K. bérösszeg megfizetése alól felmenti. Ezzel szemben mivel Kalmár József az egyesületnél az irodaszolgai teendőket is ellátta, s ezért évi 120 korona javadalmazást huzott, s mivel ez évben a kert után bérösszeget nem fizet, az irodai szolgai teendők ellátásáért a természetben adott lakást tudja be, vagyis Kalmár Józsefnek mint irodaszolgának az 1905. évre fizetést nem ad. Közgyűlés eme határozatait csak úgy válnak jogérvényessé, ha Kalmár József írásban kinyilatkoztatja, hogy a

határozatot ily módon elfogadja, s az egyesülettel szemben bármilyen cimen támasztható igényeiről lemond.

## IX.

Ezzel kapcsolatosan titkár jelenti, hogy mivel Kalmár József szerződése, aki eddig a szerződés értelmében a háziszolgai és irodaszolgai teendőket is köteles volt teljesíteni, 1905. december 31-én lejár, intézkedjék a közgyűlés ezen állásnak betöltése végett. Javasolja, hogy ezen állásra Kaszás János borbélyüzlet tulajdonos alkalmaztassék, aki a Kalmár által eddig birt lakásért a házmesteri és irodaszolgai teendőket díjtalanul ellátja.

Együttal kéri a közgyűlést, hogy engedje meg, miszerint a változás alkalmával az egyesületi ház melléképületeinek javítását és szükséges átalakítását eszközöltesse. Az átalakítás a fakamara elrekesztésére vonatkozik. Ugyanis eddig az egyesületnek nem volt külön fakamara, s így az egyesületi tüzelőanyagok felhasználása nem ellenőriztethetett.

Közgyűlés fenti határozat alapján kimondja, hogy mivel Kalmár József 1906. január 1-től a lakást csak mint kegyadományt élvezi, amelyért azonban az irodaszolgai teendők ellátására köteleztetik, ő a lakásból bármikor eltávolítható. Tekintettel azonban a felmondási időre, vagyis míg az irodai szolgai és házmesteri teendők ellátására alkalmazott Kaszás János a lakásba beköltözhet, megengedi Kalmár Józsefnek, hogy a lakásban maradjon.

Kaszás Jánosnak a lakást a házmesteri és irodaszolgai teendők ellátásáért átadja, fentartja magának azonban azt a jogot, hogy a meglévő kamarának egy tetszőleges részét egyesületi raktár céljaira visszatarthassa. Ezen feltételre illetve megállapodások szerződésbe foglalandók.

A javításokra vonatkozólag, amennyiben az elnök 100 koronányi utalványozási jogát tullepnek, a közgyűlés előzetes beleegyezését megadja.

## X.

Titkár jelenti, hogy a villanytelep felépültével a városi középületekbe a villanyvilágítás bevezetett, kéri a közgyűlést, engedje meg, hogy a villanyvilágítás a bemutatott költségvetési összeg erejéig, vagyis 186.77 korona összegért az egyesületi gyűlésterembe és hivatalos helyiségbe bevezetethessék.

Közgyűlés a villanyvilágításnak a bemutatott költségvetés alapján való bevezetését elhatározza.

## XI.

Titkár jelenti, hogy Braunstein Pál ny. árvaszéki ünök az egyesületnek a temető mellett fekvő telkéből 2 házhelyre való telket megvásárolni óhajt, s ezért m<sup>2</sup>-enként 1 korona ára felajánl. Kéri a közgyűlést, hogy az eladásra vagy az elutasításra vonatkozó határozatot.

Közgyűlés határozatilag kimondja: ez ügyben első sorban a törvényhatósághoz ir át, azon okból, mivel a telek adományozása oly feltétel mellett történt, hogy az egyesület a telket csak azon esetben adhatja el, ha helyette megfelelő nagyságú kertművelésre alkalmas területet vásárol. Mivel pedig a város terjeszkedésének az egyesület útját állni nem akarja, viszont az egész telek egyszerre el nem adható, felkéri a törvényhatóságot, engedje meg, miszerint a telek részletekben is eladható legyen, s midőn az egész telek értékesítve van, akkor szerzetessék helyette másik terület. Az engedélyezés feltételeinek biztosítása véget, amíg az eladások folynak, a befolyt pénzüsszeget az egyesület letétbe helyezze. Az értékesítésre vonatkozólag a felajánlott 1 koronás árat a közgyűlés rendkívül esekélynek találja. Megbizzza titkárt, hogy az arra való információk beszerzése után a felekkel boesátkozzék tárgyalásba. Továbbá közgyűlés elhatározza, hogy esetleg a város eleserélni, vagy megvenni óhajtaná ugyanazon területet, hogy csak opció ellenében köti meg felekkel az egyezséget.

## XII.

Titkár jelenti, hogy Saary Ákos kaposvári szőlőszeti és borászati kerületi felügyelő »A szőlőtőke helyes metszése és annak okosru nyári kezelése« című művét megvételre ajánlja. Továbbá Vaday József »Vincellérkönyv« című művét az egyesület könyvtára részére megküldte, s annak a földművelésügyi miniszterium útján több példányban való beszerzését, kiosztását, szóval a gazdák közt való terjesztését kéri.

A tárgysorozat megszerkesztése után beérkezett a »Biztosítási és Közigazdasági Lapok«, aján-

lata, amelyben a lapnak az egyesület részére való megküldését 6 korona kedvezményes árban ajánlja.

A művek és a lap beszerzése fölött a közgyűlés napirendre tér, annival is inkább, mivel az alkotmányellenes kormánnyal való érintkezést a könyvek beszerzése végett fel nem ujtja.

## XIII.

Titkár jelenti, hogy az „Országos Gazdasági Munkás és Cselédszolgálati Igazgatóság” igazgatósága az egyesület elnökségét felhívja, hogy a cselédek baleset elleni biztosítása után fizetendő hozzájárulási díj rendes befizetésére hívja fel a gazdaközöniséget, nehogy a késedelmes befizetésekből kellemetlenségek, esetleg anyagi károsodások származzanak.

Közgyűlés elhatározza, hogy e célból figyelemzést fog a hivatalos lapban közzé tenni.

## XIV.

Titkár jelenti, hogy Malatinszky Ferenc egyesületi tagnak az 1905. évi október 9-én tartott közgyűlésben felszólalása következtében a biztosítás faszindelyre vonatkozó díjtételeinek leszállítása tárgyában az Első Magyar Általános Biztosító Társaság nagykanizsai főigazgatójához írt. Az átiratra a főigazgatótól azon válasz érkezett, hogy a megkötött szerződés feltételein nem áll módjában változtatásokat eszközölni.

Tudomásul szolgál.

## XV.

Titkár jelenti, hogy a „Magyar Mezőgazdasági Szesztermelők Országos Egyesülete” felhívta egyesületünket a szesztermelők egyesületébe való belépésre. Továbbá Dankovszky János az első magyar baromfitenyésztő és hízaló részvénytársaság alapítója a részvénytársaságba való belépésre és részvényjegyzésre hívja fel az egyesületet.

Közgyűlés elhatározza, hogy nevezett egyesületekbe nem lép be.

## XVI.

Titkár jelenti, hogy a veszprémi vármegyei és aradvármegyei gazdasági egyesületek a cigánykérdésre vonatkozó javaslatunkra válaszoltak. Az aradvármegyei gazdasági egyesület elvben javaslatunkhoz hozzájárul, az intézkedések gyakorlati végrehajtását azonban a jelenleg rendelkezésre álló hatósági közegek csekély száma és egyéb nagyfokú elfoglaltsága miatt kivihetetlennek tartja.

A veszprémi vármegyei gazdasági egyesület a javaslatot helyesnek találja, azonban azon kéréssel fordul az egyesülethez, hogy ezen javaslatok mindenekelőtt a törvényhatóságokkal, mint az annak keresztülvételére illetékes faktorokkal közöltessenek, s a törvényhatósági bizottságok tegyék meg ez ügyben a kezdeményező lépést, mely kezdeményezés azután a gazdátársadalom minden tényezője által a legerősebben támogatandó leendő.

Közgyűlés az átiratokat tudomásul veszi, annak megjegyzésével, hogy miután a törvényhatóság tette meg ez ügyben a kezdeményező lépést, s erről a többi törvényhatóságot is értesítette, további intézkedésre ez idő szerint szükség nincs.

## XVII.

Titkár jelenti, hogy Füredy Lajos m. kir. len és kendertermelési szaktanár Zalavármegyei gazdaközöniségének a len és kendertermelésről, annak gyári feldolgozásáról, s jövedelmezőségéről óhajtott előadást tartani, s erre nézve egy közgyűlési vagy más összejöveteli nap megjelölését kéri. Titkár javasolja, hogy a jövő évi január 13-ikán megtartandó tényészállatvásár jelöltessék ki ezen előadásra határnapul.

Közgyűlés titkár javaslatát elfogadja, s arról Füredy Lajost értesíteni rendeli.

## XVIII.

Titkár jelenti, hogy a f. évi augusztus 14-én Keszthelyen megtartott közgyűlés határozata folytán, amely a még most is uralmon levő alkotmányellenes kormánnyal az érintkezést megtagadta, a folyó év telén tartandó háziipari tanfolyamokra a földművelési kormánytól engedélyezni szokott államegélytől elestünk s így a tanfolyamok megtarthatása érdekében más fedezetről kell gondoskodni. A földművelési kormány a háziipari tanfolyamokra 2000 koronát kiutalt ugyan, de a keszthelyi közgyűlés határozata értelmében az utalvány, úgy mint a földművelési kormány egyéb leiratai, egyszerűen félretétett.

Kéri a közgyűlést, hogy vagy az egyesület

vagyonából, vagy adakozásból adjon annyi összeget, hogy legalább 1—2 tanfolyam megtartható legyen.

Közgyűlés határozatilag kimondja, miszerint az egyesület vagyoni állapota nem engedi meg, hogy háziipari tanfolyamokra, amelyek tetemes összegeket igényelnek, áldozzon. Az egyesület tagjai pedig adományozás útján, számításba véve más irányú megterhelhetőséket, a tanfolyamok megtarthatásáért felelősséget nem vállalhatnak.

## XIX.

Titkár jelenti, a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézetének Zalavármegye területére szóló képviseletét ez évben a gazdasági egyesület birta. Tekintettel azonban arra, hogy egyrészt a gazdaközöniségnek erről kellő tudomása nem volt, másrészt a rendkívüli politikai és közgazdasági állapotok következtében, amíg a gazda kötelezettségei egy részének fizetése alól fel volt mentve, s így az egyéb terheket könnyen viselhette, kölcsönt ugyiszólván alig közvetített. Ezen előbb említett fontos tényezőknél kívül a kisgazda közöniség azon indolentiája is hozzájárult a kölcsönök kérésének pangásához, hogy Zalaegerszeg a kölcsönt igénybe venni óhajtóktól távol esik. Miután a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézetének főtákarjával Budapestben folytatott személyes értekezlet alapján az intézet felhatalmazást adott az egyesületnek, hogy a gazdakörök útján is közvetíthet kölcsönöket, kéressenek fel a gazdakörök, hogy ezen fontos közgazdasági és társadalmi tevékenységben közreműködni sziveskedjenek. Hogy pedig a gazdakörök vagy azok alkalmazottainak illetve tisztviselőinek felmerült kiadásai fedezetet nyerhessenek, titkár javasolja, hogy az intézet által a felvett kölcsönök után kifizetendő munkadíj a kölcsönközvetítőnek adassék ki, s az egyesület tartsa meg magának a Földhitelintézet által fizetett évi 600 korona általánost és a folyósított kölcsönök után fizetendő  $\frac{1}{2}\%$  jutalékot.

Közgyűlés a javaslatot elfogadja és elrendeli, hogy a gazdakörök a kölcsön közvetítésben az egyesülettel való együttes működésre körlevélben hívassanak fel.

## XX.

Titkár az elnök és a közgyűlés engedelmével a „Nyugat Magyarországi Földművelők Gazdasági Egyesülete” megalakítása iránt megindított mozgalomra vonatkozólag következő előterjesztést teszi:

Méltóságos Elnök Ur!

Tisztelt közgyűlés!

Mint a Zalavármegyei Gazdasági Egyesület ügyvezetésében tevékenyen résztvevő egyesületi titkár, nem mulaszthatom el ezen alkalmat felhasználni arra, hogy a Nyugat Magyarországi Földművelők Gazdasági Egyesületének létesítése körül felmerült mozgalomra méltóságos elnök ur és a tisztelt közgyűlés figyelmét fel ne hívjam.

Érdekelt fél vagyok, de nem csak én, hanem maga az egyesület is. Ép ezen oknál, az érdekeltségűl fogva látam szükségesnek azt, hogy a t. egyesület állásfoglalását ez ügyben provokáljam. Ugyanis a Ny. M. F. G. Egyesületének céljai és programtervezete nemcsak a zalavármegyei, de a többi gazdasági egyesületek céljaival és programjával megegyeznek. Kérdés, ha a rendelkezésünkre álló erőkhöz képest egy és ugyanazon cél eléréseért küzdünk, szükséges-e, hogy még egy szakszervezet létesítsék a közös célok megvalósítása érdekében. Ha az egyes vármegyei gazdasági egyesületek hivatásuk magaslátán állanak, s anyagi erejükhöz mérten nem mulasztanak el egy alkalmat sem, hogy a közérdekért sikra szálljanak, nem lesz szükséges, hogy még egy, csak néhány vármegyére kiterjedő egyesület pártfogását és támogatását igénybe vegyék. Hisz egy több vármegyére kiterjedő egyesület a lokális megyei viszonyokat nem ismerheti, arra pedig, hogy országra szóló dolgokat alkosson, sem szervezeténél, sem hivatásánál fogva, sem nem képes, sem nem hivatott. Vagy képes az a megyei gazdasági egyesület hivatásának megfelelni, s akkor olymórván támogatásra, mint amint a Ny. M. F. G. Egyesülete nyújthatna, nincs rászorulva, ha pedig nem képes akár anyagi, akár szellemi erő hiányában a közgazdaság terén eredményeket elérni, akkor ott a Ny. M. F. G. Egyesülete sem lesz képes eredményt felmutatni.

Mi a célja tehát tulajdonképpen a Ny. M. F. G. Egyesülete felállításának? Ha az igazi okot

— részünkről csak a gazdasági érdekek mérlegelhetők — kutatjuk, a sorok között burkolatlan annak kifejezését találjuk, hogy talán a változott viszonyok miatt, a dunántúli vagyis jobban mondva nyugat magyarországi gazdasági egyesületek nem képesek hivatásuknak megfelelni. Kifejezésre jut, vagyis kiérzik az egész mozgalomból, mintha az új egyesület létesítésével nagy, mélyen érzett hiányt óhajtana pótolni.

Részünkről, Zalamegyei Gazdasági Egyesület részéről, amíg a Ny. M. F. G. Egyesülete magasabb, nemesebb célokat nem tud maga elé tűzni, szerény véleményem szerint a mozgalommal szemben határozottan frontot kell csinálnunk. Frontot kell csinálnunk, vagyis ellenkező véleményű álláspontot kell elfoglalnunk azon két okból mivel, gazdasági egyesületünk nemcsak a Dunántul, de az egész országban a gazdasági egyesületek között az első helyek egyikét foglalja el, s így hivatásának meg is felel, másrésztől azon okból, hogy központi szervezet létesítésére szükség egyáltalán nincs, mivel úgy az Omge. mint a Geosz. az ily irányú követelményeknek tökéletesen megfelelnek.

Érdekelt felek vagyunk fent említett okoknál fogva, s mint érdekelt fél önérettel mondhatjuk, hogy működésünkkel gazdátársaink jólétét iparkodunk előmozdítani, s nem egy szép eredményt értünk el, amely eredményeket a változott viszonyok következtében, azt hiszem, csak fokozni leszünk képesek.

Mint érdekelt fél, érdektársainkat, a szomszédos vármegyék gazdasági egyesületeit s azoknak működését sem hagyhatom említetlenül. Ugy hiszem, de úgy is tudom, hogy a dunántúli gazdasági egyesületek hivatásuk oly magaslatán állanak, hogy nem válik szükségessé, miszerint a vármegye területén még egy szakszervezet működjék. Ha pedig a Ny. M. F. G. Egyesülete a vármegyei gazdasági egyesületekkel karöltve akar működni, akkor hivatásának eleget tenni nem képes, mivel olyan eredményt, ami az ő munkásságának kizárólagos eredménye, gyümölcse, felmutatni nem képes.

Tekintve a dolog anyagi oldalát, s ennek hivatását, azon eredményre jutunk, hogy a Ny. M. F. G. Egyesülete szervezése évében, csak mint escesemő szunnyadoznék, táplálékra volna szüksége, de e mellett a maga lábán járni, eredményes dolgokat kivinni nem lenne képes. S ha az újszülöttben nagy szívós életerő lenne, s esetleg egy kis mohóság, elszedné vetélytársai elől a táplálék egy részét, úgy hogy mire mások rovasán ő nagygyá esperedhetnék, addig vetélytársai, — mert feltétlenül szükséges, okszerű következmény, hogy azokká legyenek — a megyei gazdasági egyesületek elcsenevészednének, életképtelenné, működésképtelenné válnának. — A Ny. M. F. G. Egyesülete ily módon megerősödve a saját céljait megvalósíthatná, de az egyes megyei érdekeket a legjobb akarat mellett sem lenne képes kellőleg képviselni.

Felkérem ennél fogva méltóságos Elnök urat s a tisztelt közgyűlést, legyenek kegyesek ez ügyre vonatkozó véleményüket megalkotni, s azt hiszem szép fejlődésben levő egyesületünket működésében és működésének körében megvédelmezni, s javaslatom indokolása alapján a Ny. M. F. G. Egyesülete felállításával szemben állást foglalni, s ezáltal a szomszédos vármegyei gazdasági egyesületeket is ez ügyben erkölcsi támogatásban részesíteni.

Javaslatom elfogadása esetén kérem az igen tisztelt közgyűlést, mondja ki határozatilag, hogy az egyesület ezen véleményezése illetve állásfoglalása köriratban egy a szomszédos gazdasági egyesületekkel mint az érdekelt Ny. M. F. G. Egyesületének vezetőségével, illetve szervező bizottságával közöltessék.

Közgyűlés titkár javaslatát egyhangulag elfogadja, s annak az érdekelt felekkel való közlését elrendeli.

## XXI.

Titkár jelenti, hogy Vitai Gyula bonczoföldi uradalmi ispán a gazdasági képesítő vizsgálat alól való felmentését akarja a m. kir. földművelési kormánynál kérelmezni. Ez okból a gazdasági egyesület pártoló okiratára van szüksége. Kéri a közgyűlést, hogy a bemutatott bizonyítványok alapján számára a pártoló okirat kiállítását elrendeltesse.

Közgyűlés határozatilag kimondja, hogy a kérelemnek eleget tesz, s titkárt a pártoló okirat szerkesztésével megbizza.

## XXII.

Titkár jelenti, hogy a f. év. augusztus 14-én Keszthelyen megtartott rendes évi közgyűlés a jegyzőkönyv XXV. pontja értelmében elhatározta, hogy a draskovei körjegyzőségbe a községek kérelme folytán, a gazdasági rendszer javítása érdekében, 2 drb. szecsavágót, csekély használati és törlesztési díjért kiad.

Ezen szecsavágók Weiser I. C. kanizsai gyárosnál megrendeltettek és tényleg el is szállítottak. Azonban Harmat Nándor draskovei körjegyző dícséretet érdemlő buzgólkodása dacára sem volt hajlandó Csukovec község a részére küldött szecsavágót átvenni, így az az egyesületnek rendelkezésére bocsátott. A szecsavágó jelenleg Weiser J. C. kanizsai gyáros raktárában az egyesület rendelkezésére áll. Kéri a közgyűlést, hogy a szecsavágónak hovatartozásától, illetve az ügyre nézve érdemlegesen határozni kegyeskedjék.

Közgyűlés elhatározza, hogy a szecsavágót valamelyik gazdakörbe fogja használatra kiadni. E végből az érdekelt gazdakörök jelentkezésre szólíttatnak fel.

## XXIII.

Elek Eraó indítványozza, hogy egy erjesztési ipari intézet felállítására érdekében indítson a Zalavármegyei Gazdasági Egyesület kezdeményező mozgalmat. Külföldön már számos ilyen intézmény eredményesen működik, amelynek nemcsak a gyárosok közvetve, de a gazdák, is habár közvetlenül, mégis igen nagy hasznát veszik. Szerinte a szesztermelők önkéntes megadóztatásával lehetne az ezen intézményhez szükséges fedezetet beszerezni. Indítványozza, hogy ezen mozgalom támogatására kéressenek fel az összes gazdasági egyesületek, és kéressenek fel olyképen, hogy ezen ügy érdekében forduljanak valamennyien javaslataikkal és kérelmükkel az Omge. és Geosz.-hoz, hogy központilag a szervezés keresztülvihető legyen. Ugyanezen tárgyban írjon át az egyesület a Magyar Mezőgazdasági Szesztermelők Egyesületéhez és a Sörgyárosok Országos Egyesületéhez is.

Dr. Herics Tóth Jenő felel, hogy a Szesztermelők Országos Egyesületénél az igazgató választmányban ezen ügy már napirendre került, s egyhangulag el is fogadtatott a javaslat, azonban még a közgyűlés által sanctionálást nem nyert. Indítványozza, hogy miután a mostani rendkívüli állapotokra való tekintettel a közgyűlés a szesztermelők országos egyesületében nem intézkedhetik, társadalmi uton a gazdasági egyesületek által kívánna az ügyet szőnyegen tartani, nehogy ezen fontos kérdés elaludjék.

Közgyűlés indítványt egyhangulag elfogadja, s ez értelemben az O. M. G. E., G. E. O. Sz. és társaságokhoz átír.

Több tárgy nem lévén, elnök visszaemlékezővel az elmúlt meddő esztendőre egy eredményes jobb esztendő s b. u. é. k. mellett az ülést bezárja.

Kmf

Sárközy Viktor s. k.,  
g. e. titkár.Hertelendy Ferenc s. k.,  
g. e. elnök.

A gazdasági egyesületi tagok ingyen hirdetései. A reklámok korszakában élünk! Ma egy közönséges falusi szatócs is szükségét látja annak, hogy üzlethelyiségében kirakatot létesítve, felhívja ezáltal a közönség figyelmét a nála kapható árukra. S ha gondosan megfigyeljük az üzleti életet, azt tapasztaljuk, hogy elkezdve a falusi szatócstól, de elkezdve a ponyván áruló, vásáros kramertól, aki énekével, vagy áruinak rimben való dícséréssel akarja a vevő közönség figyelmét magára felhívni, fel az egész nagyiparosok, gyárosok, s vállalatokig mindegyik cégért akaszt árujára s többé-kevésbé hangzatos szavakkal ajánlja a vevő közönség figyelmébe.

Az üzleti áruknak ezen hirdetése rendszeresen pénzbe, még pedig az üzletnek megfelelőleg nagyon sok pénzbe kerül. Amely cég 4-500 koronát áldozhat csak, annak forgalma is arányban van a hirdetésekért fizetett összeggel, ép úgy mint azé a nagy vállalkozó vagy gyárosé, aki 10-30-50000 koronát fizet ki évente hirdetésekre.

S mit látunk, mi a következménye a nagymérvű hirdetéseknek? Az, hogy amely cég a kellő időben s tetszetős, a figyelmet magára vonó

formában tudta hirdetményeit közzétenni, áruit jól, gyorsan, nagy mennyiségben tudja értékesíteni. Ily módon a nagyobb üzleti forgalommal nagyobb üzleti haszon is érteik el, amelyből bőséges fedezet jut a hirdetésekért fizetendő összegre.

A gazdátársadalom, dacára annak, hogy igen sok üzleti kezelést igénylő anyaggal és áruval rendelkezik, nem fordított kellő figyelmet a hirdetések fontosságára.

Az igaz, mi nem vihetjük termelvényeinket kirakatokba, s nem hirdethetjük falragaszokon azoknak kiválóságát, de megtaláljuk annak kellő helyét több helyen, de megtaláljuk legelső sorban saját egyesületi lapunkban.

Belátva a hirdetések nagy fontosságát, de belátva viszont azt is, hogy 100-200 korona értékű termelvény hirdetésére a gazda még 10 koronát sem áldozhat, egyesületünk vezetősége úgy mint eddig is lapjában, a »Zalamegye«-ben fentartott egy helyet a gazdasági egyesületi tagok gazdasági természetű hirdetési számára.

Ily módon a gazdaközönségnek módjában fog állani, hirdetményeit gyorsan és ingyen közzéteítenni s csekély fáradságába fog kerülni, hogyha egy levelezőlapon akár az egyesület titkári hivatalával, vagy a lap kiadóhivatalával közli a közölteendő hirdetmény szövegét.

Legyen a gazdaságunkban bármilyen eladó, akár állati termék, ha tudnánk is értékesíteni, mégis hirdessük azt, mert ezáltal a tisztességes szabad versenynek tér nyílik, aminek csak a gazda veheti hasznát.

S mivel az egyesületnek mostani hivatalos lapja mintegy 1200 példányban jelenik meg, ha van eladó vetőmagunk, ha van eladó állatunk, legyen az ló, sertés, bika vagy üsző, ha mi azt a lapban hirdetjük, nem képzelhető, hogy mindenre a megfelelő vevőt meg ne találjuk.

S ha nincs zalamegyei gazda, s ha nincs zalamegyei kereskedő, lapunk az ország 63 vármegyéjébe kimegy, bizonyára akad nem egy vevő, akinek az általunk hirdetett állatra, anyagra vagy termékre szüksége lesz. S ha ezt az eljárásunkat következetesen folytatjuk, nem lesz szükségünk rá, hogy mi várjuk a vevőket, hanem a vevők fogják várni már a mi hirdetésünket, s kiválasztani belőle a nekik szükséges dolgokat.

Pontos a hirdetés igen tisztelt gazdaközönség, fontos ugy a gazdára mint a kereskedőre nézve, de legfontosabb a gazdaságba beviendő üzleti érintkezés létrehozása érdekében.

Felkérem ennél fogva az egyesület igen tisztelt tagjait, hogy bármi a gazdaságunkban előállított, termelt, vagy tenyésztett élő vagy holt dologunk lesz eladó, az arra vonatkozó hirdetést, amelyet hivatalos lapunkban díjtalanul közzéteszünk, hozzánk beküldeni szíveskedjenek. Sárközy Viktor g. e. titkár, a gazd. rész. fel. szerk.

Figyelmeztetés. Van szerencsém a gazdaközönség figyelmét azon körülményre felhívni, hogy a gazdasági eselések után az Országos Gazdasági Munkás és Cselédségélypénztárba az 1900: XVI. t.-c. 8. § a alapján befizetendő 120 filléres hozzájárulási díj nem adó, hanem a gazdasági eselések kötelező baleset biztosításának díja. Dacára annak, hogy ezen hozzájárulási díj az állami adókkal közösen szedtetett, s az állampénztárba fizetett be, mégsem részesíthető oly elbánásban, mint aminőben az állami adók most részesítettek. A hozzájárulási díj megfizetéséről az 1900. évi XVI. t.-c. 8. §-a intézkedik, tehát azt az országgyűlésnek évről-évre megszavazni nem kell, hanem a törvény alapján behajtható, illetve aki annak befizetését elmulasztotta, baleset esetén az 1902: XIV. t.-c. 24. §-a értelmében a családjával szemben teljes kártérítésre kötelezhető. Midőn ezen körülményt a nagyérdemű gazdaközönség tudomására hozom, vagyok bátor felhívni, hogy saját érdekükben vagyok bátor felhívni, hogy saját érdekükben az eddig befizetni elmulasztott hozzájárulási díjat haladéktalanul, az 1906. évre esedékes díjat pedig legkésőbb április 1-ig az illetékes helyre befizetni el ne mulasszák. Zalaegerszeg, 1906. január 1. Sárközy Viktor g. e. titkár.

Felhívás. A Zalavármegyei Gazdasági Egyesület mult évi december 27-én tartott közgyűlésében foglalkozott a műtrágya-közvetítés ügyével. Ezen fontos, azt mondhatni ugy a nagy mint a legkisebb gazdaságban nélkülözhetetlen műtrágyaszert alkalmazása mindig nagyobb és nagyobb mérvet ölt. S minthogy a mezőgazdaságra igen fontos tényező, hogy a felhasználandó anyagokhoz minél olcsóbban jussanak, s ezáltal a

mai viszonyok drágább termelési költségeit csökkenthessük, elhatározta egyesületünk, hogy amennyiben a tagok a műtrágyára vonatkozó megrendeléseikkel az egyesület titkári hivatalához fordulnak, a megrendelés nagyságához mérten a legolcsóbb ajánlattevő gyárossal az üzletet megkötö, s így a gazdák részére a legjobb beszerzési forrást biztosítja.

Felkérem ennél fogva az igen t. egyesületi tag urakat, hogy maguknak a legjobb és legolcsóbb beszerzési forrást biztosítandó, már most forduljanak az egyesület titkári hivatalához megrendeléseikkel. Az előrendő legolcsóbb ajánlatokról, vagy egyéb a műtrágya közvetítésére vonatkozó dologról bármikor azonnal ad a titkári hivatal kimerítő felvilágosításokat. Sárközy Viktor g. e. titkár.

A Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete kisebb birtokosoknak bekebelezés mellett ad hosszabb rövidebb törlesztésű kölcsönöket. Segélyét fennállása óta 23262 kölcsönvevő vette igénybe, kiknek összesen 73,407.300 korona kölcsön fizetett ki. Az intézet kölcsönéinek természete és módozatai felől a gazdasági egyesület mindenkinek ad szívesen felvilágosítást. Egyszerű levélbeli kérdésre mindenki kaphat utbaigazítást, s a felek kértére az egyesület mérsékelt díjért a kölcsönök bekebelezése és lebonyolítása körüli teendőket is elvégezteti. Az intézet kölcsönéi különösen alkalmasak arra, hogy általuk súlyosabb kamatozású adósságok konvertáltassanak, s az intézet szívesen előmozdítja a konverziók keresztülvitelét. A kik e kölcsönök iránt érdeklődnek, forduljanak közvetlenül a Zalavármegyei Gazdasági Egyesület titkári hivatalához.

Méhészt keres, aki a kertészethez is esetleg ért. — Nedeczky Jenő földföldbirtokos Feketekastély, u. p. Balatonederics.

Nős vincellért keres, Rohonczy István trvszki bíró Zalaegerszeg. — Vincellér iskolát végzett s valamely zalamegyei borvidéken már gyakorlatot szerzett egyének előnyben részesülnek.

A közgazdasági részt szerkeszti Sárközy Viktor.

Kakao és csokoládé kedvelők figyelmébe:  
Hoff János-féle  
**Kandol-Kakao**  
a legcsekélyebb zsírtartalmu, azért igen könnyen emészthető, soha sem okoz székrekedést, mindazáltal ritka finom íze mellett kiválóan olcsó.  
Valódi csakis  
Hoff János  
névvel és az oroszlan-  
vedjeggyel.  
Csomagok ¼ kgr. 90 fillér  
» ½ » 50 »  
Mindenütt kapható.

VITA  
Hazai termék!  
**VITA**  
Legtisztább természetes  
**NATRIUMFORRÁS**  
Számos orvosi szakvélemény  
alapján kitűnő gyógyhatású  
köszvény, húgysavas lerakódások,  
gyomor-és bélbetegségeknek.  
Különlegesség gyomorégés ellen.  
Kapható minden gyógyszerárban és ásványvíz-kereskedésben.  
Főraktár: Zalaegerszeg GYARMATI  
VILMOS-nál; Forrás-igazgatóság:  
Sóskut, Vasmegeye.

Piaci árak a legutolsó hetében 60 kilogrammonként

	minőség szerint	Kor.-től	Kor.-ig
búza		7.40	—
rozsa		6.40	—
árpa		7.—	—
zab		6.85	—
tengeri		6.85	—
burgonya		—	—

Nyilt tér.)\*

Fogadják mindazok, kik Istenben boldogult, felejthetetlen halottunkat utolsó útjára elkísérni, ravatalára koszorút és virágot küldeni, vagy részvétüknek bármi módon kifejezést adni kegyesek voltak, — ez uton halás köszönetünk.

**Kovács István**  
h. h. örmester  
és családja.

3798/B. 1905.

Ő felsége a király nevében!

A zalaegerszegi kir. törvényszék mint felelővitali büntető bíróságnak Szalay László kir. törvényszéki bíró, mint elnök, Skóday Aurél és Sperlágh Géza kir. törvényszéki bírák, valamint Sinkovics Géza kir. tszéki aljegyző mint jegyzőkönyvvezető részvételével alakult ítélő tanácsa rágalmazás és illetve becsületsértés vétsége miatt vádolt Takács Péter elleni bűnygyben, melyben az alsólendvai kir. járásbíró 1905 augusztus hó 9 napján 1905 B. 363 szám alatt ítéletet hozott, a vádlott részéről bűnyosságának kimondása miatt bejelentett felelővitali büntetésében Kovács Sándor magánvádló és képviselője Dr. Filkor Márton ügyvéd, egy a vádlott valamint Dr. Keresztury József védő jelenlétében Zalaegerszegen 1905 szeptember hó 21 napján megtartott nyilvános ülésben tárgyalás alá vevén a vád és védelem meghallgatása után következően

Itélt:

A kir. törvényszék mint felelővitali büntető bíróság a királyi járásbíró ítéletét a vádlott bűnyosságát megállapító a vádlottat a költségekben marasztaló és a hírlapi közzétételt elrendelő részében helyben hagyja, a vádbeli cselekmény minősítése s a büntetés kiszabása felett rendelkező részében azonban a B. P. 385 §. 1. b. pontjában foglalt semmisségi ok miatt a B. P. 554 §. második, illetve a 423 §. második bekezdése alapján megsemmisíti s Takács Péter vádlott Kovács Sándor magánvádló sérelmére elkövetett a btk. 261 §-ba ütköző becsületsértés vétségé-

ben azért, mert folyó évi július hó utolsó napjai egyikén Dobronakon az utcán gyülekezésre szolgáló kert mellett egy hírlapnak azt a tartalmát, a mely szerint Kovács Sándor dobronaki káplánt Alsólendván a Korona vendéglőben valami Kreutz nevű egyén felpofozta, kárörömmel felolvasta s ez által eme meggyalázó hírt terjesztette, mondja ki bűnyosnek s ezért őt a btk. 261 §-a alapján az 1892. XXVII te.-ben meghatározott cölökre fizetendő s behajthatlanóság esetében a btk. 53 §-a alapján 5 napi fogházra átváltoztatandó 50 (ötven korona) pénz-büntetésre ítéli.

Kiegészítésül kötelezi a vádlottat a B. P. 479. 480 §-a alapján hogy 20 korona ügyvédi képviselői költséget a magán vádló részére 15 nap és végrehajtás terhe alatt megfizessen.

A vádlott által a felelővitali indokokat visszautasító elsőbírósági végzés ellen beadott felfolyamodást a kir. törvényszék a B. P. 379 § 4 bekezdése alapján elutasítja.

Indokok:

Az elsőbíróság ítélete ellen Takács Péter vádlott bűnyosságának kimondása miatt jelentett be felelővitali indokokat visszautasító 1905 B. 363/12 számú elsőbírósági végzést felfolyamodással támadta meg.

A felfolyamodás mint alaptalan a B. P. 379 §. 4 bekezdése alapján el volt utasítandó, mert a kir. járásbíró helyesen alkalmazta a B. P. 548 § szabályát akkor, amidőn a 3 napi záros háttáridő letele után, tehát nyilván elkészen beadott felelővitali indokokat a B. P. 549 § rendelkezésének megfelelően hivatalból visszautasította.

Az ügy érdemében:

A kir. járásbíró által a tárgyalás során felmerült bizonyítékoknak megfelelően tehát helyesen megállapított tényállást a kir. törvényszék elfogadja és minthogy a megállapított tényállás alapján a kir. járásbíró Takács Péter vádlottnak bűnyosságát és bünythetőségét törvényszerűen állapította meg, az ítélet e részeiben helyben volt hagyandó.

Nem fogadta el azonban a kir. törvényszék a megállapított tényállásból a vádbeli cselekmény minősítésére vont jogi következtetést, mert a btk. 258 §-a szerint rágalmazás vétségét oly tényállítás képezi, amely valóság esetében az ellen, a kiről állítatik, bünyvádi eljárás megindításának képezne okát vagy őt közmegevetésnek tenné ki.

Tekintettel arra, hogy a vádlott nem a magánvádlóról állított ily tényt, hanem vele szemben elkövetett meggyalázó cselekmény elkövetését tárgyzó hírt adott tovább, tekintettel arra, hogy ily megalázó kifejezésnek, hírek jelen esetben annak, hogy magánvádlót egy Kreutz nevű mészáros legény felpofozta, a továbbadása, terjesztése csupán meggyalázó, mert nincs bebizonyítva, hogy a vádlott a meggyalázó hírt azzal a kijelentéssel terjesztette volna, hogy a magánvádló az ellene állítólag elkövetett meggyalázást, sérelmet megtorlás nélkül hagyta, ennek hiányában pedig a vádbeli cselekmény nem a btk. 258

§-ba ütköző becsületsértés vétségének képezi a tényálladékát, és tekintettel arra, hogy a vádlott Soós Ferenc tanu vallomása szerint azt a kijelentést tette, hogy "jól tették ha felpofozták, ugy kellett annak a ganaj papnak" a mely adat is tekintettel a haragos viszonyra, a hírek meggyalázására irányuló szándékkal lett terjesztését bizonyítja, mindezeknél fogva a kir. törvényszék a vádlott terhére a becsületsértés vétségének a tényálladékát állapította meg.

Minthogy pedig ezek szerint a kir. járásbíró a törvény rendelkezését tévesen alkalmazta abban a kérdésben, hogy a vádlottat terhelő bünyeselekményt a büntető törvény melyik rendelkezése szerint kell minősíteni:

minthogy ez a téves minősítés a vádlottnak sérelmére szolgált, s mint ilyen hivatalból figyelembe veendő anyagi semmisségi okot képez: mindezek alapján a kir. törvényszék az elsőbíróság ítéletét a minősítés és ennek folyamánként a büntetés neme és mérvé felett rendelkező részében a B. P. 423 § második bekezdése alapján a B. P. 385 §. 1. b. pontjába ütköző anyagi semmisségi ok miatt megsemmisítette s vádlottat a B. tk. 261 §-ba ütköző és minősülő becsületsértés vétségében mondotta ki bűnyosnek és elfogadva az elsőbíróság által megállapított enyhítő körülményeket. — a rendelkező részben kitett mérvű büntetést ítélte.

Az elsőbíróság ítéletének a bünygyi költségek s a hírlapi közzététel iránt rendelkező része a felhozott indokok alapján helyben hagyandó.

Vádlottnak a felelővitali okozott ügyvédi képviselői költségekben való marasztalása a B. P. 499, 484 §-a által indokolt. Zalaegerszegen 1905 szeptember hó 21-én. Szalay sk. t. elnök. Skóday sk. előadó.

Kiadta a kir. törvényszék mint felelővitali büntető bíróság.

Zalaegerszeg. 1905 szeptember hó 21-én.

Sztaniszlavszky sk.,  
elnök.

Skóday sk.,  
előadó.

Felelős szerkesztő: dr. Csák Károly.

Társzerkesztő és kiadó: Udvardy Ignác.

Villamos csillár kiállítás.

A városi villamos telep építésvezető-ségének Kazinczy-teri raktárában (Kaszter féle ház hátsó földszinti része) megérkeztek

a villamos csillárok és világító testek,

melyekből most már nagy választék áll a t. közönség rendelkezésére.

A raktár egész nap nyitva van és az érdeklődők által bármikor megtekinthető.

VIDOR LIPÓT

ZALAEGRSZEG.

Kazinczy-ter. Dr. Keresztury ház.

Kedvező fizetési feltételek és jutányos árak mellett ajánl mindenféle rendszerű

varrógépeket.

Magyar, amerikai, angol és német gyártmányok.

Kerékpárok mindenféle minőségben.

Fényképészeti cikkek dus raktára.

Elektrotechnikai cikkek. Házi sürgönyök teljes berendezése jutányos árért. Az ehez szükséges összes kellékek raktáron vannak.

Leipzig harmonikák.

Szentképek dus választékban.

Levélbeli megkeresésre árajánlatot küldök s meghívásra házhöz megyek.

**LEOPOLD GYULA** hirdeti a termékeit által. Budapest, Erzsébet-körút 54. Szakavatottsági Pontosság!

**MINDEN HÖLGY ELŐNYE**  
 Olcsón és a mellett mégis divatosan és elegánsan ruházkodik.  
**Saját érdekében** kérje ezért dűstartalmu **mint a-gyűjteményünket**, melyet megtekintés végett ingyen és bérmentve küld a **WIENER MODEN UNION** Bécs, I., Schottenring 10

**VÉRSEGENYSÉG, ÉTVÁGYTALANSÁG, IDEGESÉG** gyógyítására és gyenge szervezetek erősítésére a leghatásosabb készítmény: **KRIEGER-féle TOKAJI CHINA-VASBOR.**  
 Valódi tokaji borból készült, tehát nem tévesztendő össze más készítménnyel. Rendkívül kellemes ízű, erősíti, tisztítja a vért. Kis üveg ára 3-20 kor. Nagy üveg 8 kor. - Kapható gyógyszertárakban. Postán küldi: **KORONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Kálvin-ter.

**SZIMON ISTVÁN FÉLE GYÓGYEREJŰ SÓS-BORSZESZ**  
 Elsőrangú kén-só vizű gyógyfürdő pártatlan gőzfürdővel, legmodernebb kőszék és külön iszapfürdővel, pompás ásványvíz-uzsodákkal, kő-kád-kezelés, villamos víz-, szén-savas és napfürdőkkel.  
 200 kényelmes lakosztállyal. A legrövidebb kezelés.  
**MINDENÜTT KAPHATÓ**

**Szőnyegeg** takarók függönyök Bútorozóvétel csipkefüggönyök Szőnyeg-ház **S. SCHEIN** os. és kir. udv. száll. WIEN, I., Bauernmarkt 12. Dűstartalmu képes **ÁRJEGYZEK** ingyen és bérmentve.

Ön nagyon idősnek látszik! Fesse haját a **CZERNY-féle Tanningene** HAJFESTŐ-SZERREL.

**PLATSCHEK VILMOS**  
 elismert legolcsóbb, legrövidebb **FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruház** Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

**Dr. Kovács** közpásztaja 3 nap alatt biztosan hat. Tégelye K 1-20. Dr. Kovács gyógytára Budapest, Gyár-u. 17.

**HOTEL PÁRIS SZÁLLODA**  
 BUDAPEST, VI., VÁCI-KÖRUT 25. SZ.  
 100 szoba 2-20 k-ig fejlett tisztasággal és villanyvilágítással együtt. Fürdők, elegáns konyhák, előterem és szoborok a házban. Világos vasúti megállóhely és számos pályaudvar és hajó téli.

**"SMITH PREMIER"**  
 képviselők keresetnek.  
 BUDAPEST ANDRÁSSY-UTCA  
**AVILÁG LEGJOBB ÍRÓGÉPE**



**SMITH PREMIER N° 5**  
 kedves árjegyzék ingyen.

**BALASSA FÉLE UGORKATEL**  
 Pattanás, kiütés, szeplő, májfolt, sőt ráncok is eltűnnek az arcáról a valódi angol használatával.  
 Egy üveg ára 2 korona. Hozzá ugorkaszappan 1 k, púder 1-20, K.  
 Főszékhely: **BALASSA KORNÉL** Gyógyszertára Bpest-Erzsébetfalva.

**KATZER** részv. társaság megővő-intézete az első és legnagyobb. 1/4 millió részvény-tőke.  
 Budapest, Ó-utca 42, 44 (sajtóház), 45, 46, és Uj-utca 43.  
 Katzer szörmeárú az egész világon el vannak terjedve és elsőrangúak.

**KISS STERENCSE JE NAGY**  
 1000000  
**VÁSÁROLJON ÉS KISS FELE STERENCSE SORSJEGYET**  
**KISS KÁROLY-TÁRSASÁG**

**A MÁLNÁSI SICULIA GYÓGYFORRÁS**  
 kiváló összetételű égvényes sós savanyúvíz, amely tapasztalatom szerint megbízható gyógyhatással bír a légzőszervek, valamint a gyomor és bélcsatorna hurutos bántalmainál, ugyancsak a húgy és ivarszervek hurutos és vérpangásos bántalmainál is. Jó hatást gyakorol továbbá a belek atóniájára és a hasi vérbőségből eredő májbetegségekre. A „Siculia”-forrás belső használatának furdással való egyesítése oszlato hatást fejt ki a női medence szervek idült izmádmányainál. A tüdőgümőkör kezdetleges esetében, valamint a gümős-görvélyes idült nyírkmirigy dagadtat ellen jó sikerrel alkalmazható. Célzerű segédanyagként képez az elhízás és idült kőszvény gyógyításában is. Ezen sokoldalú használhatóságánál fogva méltán számot tarthat az orvosok figyelmére.  
 Budapest, 1905. január 3.  
 Dr. Korányi Frigyes, egyetemi tanár, főorvosbírói tag, a M. Tud. Akad. tagja, stb. stb.  
 Székhely a keszti tulajdonos „SICULIA” természetes szén-savat sűrítő gyár a MÁLNÁSFÖRDÖN Háromszék vm. Cím: SICULIA, Málnásfürdő. Főraktárak Budapest: IV., Múzeum-körút 7., és minden nagyobb városban.  
 Kérjük a SICULIA névre figyelni!!!

**Szénásy szab. Árpád**  
**RAJZ-ESZKÖZ**  
 az összes közép-iskolákban a legjobban be-  
 vált **MAGYAR KÖRZŐ**  
**MINDENÜTT KAPHATÓ.**

**Idős és ifju embereknek**  
 ajánlatos Dr. Müllernek több bővített kiadásban megjelent, a megzavart ideg és nemi rendszerről, valamint ennek radikális gyógymódjáról irt művét okulásul elolvasni.  
 1 K 20 fillérnek bélyegjegyekben való beküldése ellen borítékban megküldi:  
**Curt Röber, Braunschweig.**

**Óh Jaj!**  
  
 Megfojt ez az átkozott köhögés.

**Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatású Egger mellpasztillái,**  
 az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.  
 Doboza 1 korona és 2 korona.  
 Próbadohoz 50 fillér.  
 Fő- és szétküldési raktár:  
**„NADOR” GYÓGYSZERTÁR**  
 Budapest, V., Váci-körút 17.

**Éljen!**  
  
 Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

Kapható Zalaegerszegen: Kaszter Sándor, Kiss Lajos, Sümegen: E. Dervarics István, Zalaszentgróton: Botfy Péter gyógyszertáraikban.

**Szuperfoszfátot,**  
 strassfurti kaitot, strassfurti káli trágóasót 40% káli tartalommal, továbbá mindennemű egyéb műtrágyaféléket, azonkívül rézgálicot (98-99%) elismert kitünő minőségben legolcsóbban szállít  
**„Hungária”**  
 műtrágya-, kén-sav- és vegyipar részv.-társaság Budapest, V., Fürdő-u. 8.

**Alfa-Separator Részvény-Társaság, Budapest.**  
 Tejgazdasági gépgyár.  
 Iroda, raktár és gyártelep: Budapest, VI., Lomb-utca 11.

**Alfa-Laval Separatorok (tejfőző gépek) kézi- és erőhajtásra.**  
 Alfa-Separatoraink eddig több mint 560 első díjat nyertek. Évi gyártás kb. 60.000 darab. Az Alfa-Separator a legtekélyesebb főzőgép.

Tejszállító kannák, Fejőedények, Tejhűtők, Előmelegítő és pasztórizáló készülékek, Vajkőpülő és vajgyártó gépek, A sajtgyártás eszközei, Tejvizsgáló készülékek, Mindennemű tejgazdasági eszközök és gépek legjobb kivitelben.

Tejszövetkezetek s tejfeldolgozó telepek berendezése s ujjá alakítása.  
 Díjtalan tanácskozás minden tejgazdasági kérdésben. Árjegyzékek, tervek és költségvetések bérmentve.

**AKI** kitünő étvágy fokozó asztali italt óhajt,

**AKI** gyenge, lábbadozó,

**AKI** ideges, álmatlan,

**AKI** vérszegény,

**AKI** sovány,

**AKI** szoptat,

**AKI** tüdőbeteg

ne mulassza el saját érdekében a kitünő hatásnak elismert

**HERKULES**  
maláta-tápsör  
különlegességet inni  
Kellemes ízű és rendkívül tartós, nem romlik, és sokáig áll.  
Kapható minden nagyobb csemege-, fűszer-kereskedésben, kávéházban, vendéglőben és a

**Hercules Sörfőzde** szétküldési telepen.  
Budapest, VII., Bethlen-tér 3.

Telefon 63—67. — Árjegyzék ingyen.

Vidékre postán küldünk 5 kg. próbaküldeményt (6 üveg) utánvétellel.

Főraktár Zalaegerszegen: Ján Ferenc, fűszer- és csemege üzlet. — Együttal köztudomásra hozzuk, Haas Lajos ur kávéháztulajdonos a hírneves Herkules sört a n. é. látogató vendégeinek kávéházában állandóan kiszolgáltatja.

## Köhögésben!

szenvedők  
használják a kitünő jóságú és kellemes ízű

Kaiser-féle

Mell karamellákat

2740 szavahihető bizonyítvány szól ezen szer biztos hatásáról köhögésben, katarrushan és elnyálkásodás esetén.

— Egy csomag 20 és 40 fillér. — Csak az a valódi, melynek védjegyén „három fenyő“ van. Kapható Zalaegerszegen Schmidt Győző cukrásznál.

Védjegy:  „Horgony“

**A Liniment. Capsici comp.,**  
a Horgony-Pain-Expeller pótiéka

egy régiónak bizonyult háziszser, mely már több mint 36 év óta legjobb fájdalom-ésillapító szernek bizonyult készvényénél, esúznál és meghűléseknél bedörzsölés-képpen használva.

**Figyelmeztetés.** Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapesten.

Richter gyógyszerertára az „Arany oroszlánhoz“, Prágában. Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

## Iszákosság nincs többé!



Kivánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cosaporból. Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A Cosapor többet ér, mint a világ minden szőbe-zéde a tartózkodásról, mert csodálatos ellenzsenvenessé teszi az iszákosságoknak a szeszes italt. A Cosa oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtí, mi okozta javulását.

Cosa a családok ezreit békítette ki ismét, sok sok ezer férfit a szegény és becstelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatal embert a jó utra és szerencséjéhez segített a sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a Cosapor tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják, egy próba adagot és egy köszönő irással telt könyvet díj és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezeskedünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

INGYEN PRÓBA 217. sz.  
Vágja ki ezen szelvényt és küldje meg ma az intézetnek.  
(Levelek 25 f., levelezőlapok 10 fillérral bérmentesítendőek.)

**COSA INSTITUTE**

(Dept. 217),

62, Chancery Lane,  
London, Anglia.

Hogy ne fázzunk meleged-  
jünk

**ILONA** briket  
mellett,

mely kitünő fűtőszer, minden kályhában alkalmas, nem piszkít, szagtalan, jól ég és nagy hőfoka van

kapható:

**D. Horváth Győző**

vas-, fűszer-, deszkakereskedőnél  
Zalaegerszeg.

Pirszén (koks) kovács szén raktár.

**UNGER ANTAL**  
KÖNYVNYOMDÁJA ÉS NYOMTATVÁNYRAKTÁRA  
ZÖLD-UTCA. ZALAEGRSZEK. ZÖLD-UTCA.

— AJÁNLIJA —

RAKTÁRON LEVŐ NYOMTATVÁNYAIT  
— ÜGYVEDEK, MŰZSÉGI- ÉS MŰRJEJYZŰK RÉSZÉRE. —

DÍSZMUNKÁK, MEGHÍVÓK, ELJEGYZÉSI- ÉS ESKETÉSI MŰR-  
TYÁK, NÉVJEGYEK STB. LEGSZEBB KIVITELBEN, GYORSAN ÉS PONTOSAN  
KÉSZÍTETNEK.

A NYOMDA A MAI KOR IGÉNYEINEK MEGFELELŐEN, UJAN  
VÁN FELSZERELVE.

LEVÉLBELI MEGKERESÉSEK A LEGPONTOSABBAN FOGANATOSÍTTATNAK.

GYÁSZLÁPOK KÉT ÓRA ALATT KÉSZÍTETNEK.

## WEISER J. C. gazdasági gépgyára Nagykanizsán.

Ajánlja mérsékelt áron elismert kitünő gyártmányait, egyes egytetemes és többvasu acélekeit, az egytetemes ekékhez alkalmazható összes felszerelvényeit, vasboronait és egyéb talajmivelő eszközeit.

Szab. „ZALA-DRILL“ hírneves és verseny-győztes sorvetőgépeit, szabad, kiváltható kapacitásokkal és egészen új kiemelő készülékkel.

Szabad, új lenmagvetőgép

ferdebordás korongokkal.

„Hollingswarth“ gereblyeit.

Járgányait, kukoricamorzsolót, szecská- és repavágóit,

valamint egyéb gazdasági gép

és eszközeit.

